

MENING OG MANGFOLDIGHED

DANSKE KIRKERS RÅD 2010

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Danske Kirkers Råd giver kirker og kirkelige organisationer mulighed for at bygge relationer, samarbejde, dele erfaringer og diskutere diakoni, mission og teologi.

Danske Kirkers Råd er en ressource for kirker og kirkelige organisationer. Samtidigt støttes kirker og organisationer til at være en ressource for hinanden og udtale sig med fælles stemme.

Hver kirke og organisation deltager med sin særlige identitet, erfaring og med sine prioriteter i en fælles søgen efter kristen enhed.

ANSVARSHAVENDE REDAKTØRER: MADS CHRISTOFFERSEN OG ANDREAS DYBKJÆR-ANDERSSON
LAYOUT: ANDREAS DYBKJÆR-ANDERSSON - MED STORT TAK TIL NEEL ELISABETH CRILLESEN
KORREKTUR: LINDA RØNNOW

Sammen er vi stærkere	6
Året der gik	7
Danske Kirkers Råd - hvem og hvad?	9
Medlemsgrupper og organisationer	10
ARBEJDSGRUPPER	
De "afvigende trossamfund"	12
Muslimske og kristne ledere i dialog	13
Middag for kristne og muslimer	14
Renæssance i Frikirkeforum	14
PROJEKTER OG AKTIVITER	
Den kristne kirkers kulturelle og teologiske mangfoldighed	16
Genoplevelse af succesen	17
Migrantmenigheder og folkekirken	18
Bedeugen 2010 - danske kirkehistorie?	19
Flere kirker kæmper for klimaet og kirkekaffen	20
Grøn ø og grønt Danmark? Perspektiver fra Samsø og regeringens klimakommission	22
Globalt udsyn med kaffe og koraller	23
Jorden er Guds - ansvaret er vores	24
DANSKE KIRKEDAGE	
Himmel og jord i bevægelse	28
Danske Kirkedage - set fra bispegården	29
Verden i bevægelse	30
Kirken i bevægelse	31
Tro i bevægelse	32
Danske Kirkedage - folkedanserforening eller kirkeligt fællesskab?	32
Kirkedage - eller "folkekirkedage"?	33
Umuligheder bliver til muligheder	33
Fangekoret - fra indsat til værdsat	34
UDE OG HJEMME	
Danske Kirkers Råd - repræsenteret ude og hjemme	36
Kirkernes Verdensråd	36
Europæisk Samarbejde i et nyt årti	37
Det nordisk-baltiske samarbejde	37
Nyt kan være godt - stifterne i det økumeniske samarbejde	38
Ny uddannelse til danske kirkeliv	39
Den historiske økumeni og det nye globale kristne forum	40
Håb eller håbløshed i Korea	41
Syrisk katolsk, assyrisk ortodoks, syrisk ortodoks eller assyrisk katolsk?	42
ÅRSREGNSKAB	43

Formand for Danske Kirkers Råd, domprovst Anders Gadegaard:

SAMMEN ER VI STÆRKERE

Året 2010 kom naturligt til at stå i Danske Kirkedages tegn. Fire dage i maj samledes 3-4000 økumenisk interesserede i Viborg under temaet "Himmel og Jord i Bevægelse" til debat om kirke og kristendom i det offentlige rum, spiritualitetens genkomst, forholdet mellem stat og kirke og ikke mindst til fælles gudstjenestefejring.

DANSKE KIRKERS RÅD 2010: Danske Kirkedage blev intense og vellykkede dage. Tilslutningen var bredere end tidligere, og flere og flere begynder at forstå, at kristne kirker og organisationer har brug for hinanden især i forhold til at få omgivelserne til at forstå værdien af den kristne tro både for den enkelte og for samfundet i sin helhed.

Jeg glemmer sent åbningsgudstjenesten en frysende kold eftermiddag på Viborg stadion, hvor vi var flere tusinde forsamlede og varmede os ved fælles salmesang, en glimrende prædiken og farverig liturgisk dans, samt præster og lægfolk fra mange forskellige kristne kirker i Danmark som skiftedes til at stå for de liturgiske indslag. De var bænket overfor os "kirkegængere" på stadions udskiftningsbænk – og kom på den måde til at illustrere på smukkeste vis, hvordan vi hver især bidrager med det vi står for og kan skiftes til at udtrykke et broget og mangfoldigt, men vedkommende billede af kristenheden i Danmark.

Lars Busk Sørensens salme, "Bevæg vore sind med dit Ord", skrevet til netop disse Kirkedage, blev noget af en ørehænger. Salmen sammenfatter i sidste vers i høj grad essensen af økumenisk fællesskab: At være fælles om troen på Gud som den, der i kærlighed vogter og værner om verden og om os. Og fælles om det ansvar, der hermed betros os om at leve efter den kærlighed som rettesnor: *"For vi er din kirke, der tror, at bønner er levende ord. Gud, lær os at vogte din verden mod hunger og kvælende luft og handle i al vores færd med kærligheds lyse fornuft. For vi er din kirke, der tror!"* Ved afslutningsgudstjenesten søndag fik sangen næsten taget til at løfte sig – alt imens repræsentanter for kirker i Aalborg stift overtog depechen med henblik på Kirkedage i 2013. Alt tyder på endnu større succes til den tid med den ildhu, man allerede nu kan fornemme blandt de nordjyske kirkefolk. På dette tidlige tidspunkt er der allerede afholdt to inspirationsdage, og Aalborg kommune har lovet at bakke op om arrangementet – så sæt allerede nu kryds ved Kristi Himmelfartsdage om to år!

Et af højdepunkterne under Kirkedagene var aftenen med indslag fra nogle af de mange nye migrantmenigheder, der er skudt op i Danmark. Vi lyttede til præster, der fortalte om vanskelighederne med at skaffe plads og organisation til de nye menigheder, og vi hørte dem spille og synge

gospel, så det var en fryd. At nogle af medlemmerne af gospelkoret rent faktisk ikke har opholdstilladelse, men heller ikke kan vende hjem på grund af etnisk, religiøs, eller seksuel forfølgelse, vidste ingen noget om, men det illustrerer blot så tydeligt som tænkes kan, hvor vigtigt det er, at disse nye menigheder får hjælp og støtte til at fungere og finde løsninger på deres mange problemer fra os som kristne søsterkirker.

Af samme grund har Danske Kirkers Råd besluttet at øge fokus på disse flere hundrede nye menigheder i Danmark og gøre alt, hvad vi kan for inkludere dem i fællesskabet omkring Danske Kirkers Råd. Med vores arbejdsgruppe Migrantgruppen og de vellykkede årlige konferencer for præster og menighedsledere fra disse menigheder som omdrejningspunkt, begyndte vi i 2010 sonderinger med henblik på at få etableret mulighed for, at migrantmenigheder kan optages i Danske Kirkers Råd under en eller anden form. Vi vil meget gerne hjælpe dem til at få en offentlig stemme i Danmark og gøre det muligt for flere af dem at komme i kontakt med andre kristne menigheder og derigennem forhåbentlig få skabt øget mulighed for, at de kan trives og blive anerkendt. Statistiske undersøgelser viser, at over 1/3 af samtlige kirkegængere på en tilfældig søndag i København, er deltagere i en migrantmenigheds gudstjeneste. Hvis den appel, disse menigheder er i stand til at udvise, kunne integreres med de gamle kirker og menigheder, kan man let forestille sig, at alle parter kunne have glæde og udbytte af det.

Også i 2010 blev der behov for, at Danske Kirkers Råd gik i brechen for et af sine medlemmer i det offentlige rum, da en far ikke kunne få samkvemsret med sin datter, hvis han ville tage hende med i sin lokale kirke - Pinsekirken. Uden nogen form for begrundelse, der skulle godtgøre forhold i den lokale kirke, der kunne begrunde, at børn ikke havde godt af at komme der, fastslog socialforvaltningen, at "det ville ikke være sundt for pigen". Denne rendyrkede form for religiøs diskrimination tog et samlet Danske Kirkers Råd naturligvis klart afstand fra – og vi blev derved mindet om, hvor vigtigt det er, vi kan stå sammen om at værne om disse rettigheder for vore medlemmer – og for andre, for den sags skyld. Danske Kirkers Råd kan ikke undværes, hverken indadtil for det kristne fællesskabs skyld eller udadtil til forsvar for og praktisering af kristendommens betydning for kultur og samfund.

Generalsekretær Mads Christoffersen:

ÅRET DER GIK

"4000 deltagere kan ikke tage fejl" skrev Kristeligt Dagblad om Danske Kirkedage 2010 i Viborg. Her blev himmel og jord sat i bevægelse gennem fire dage med et væld af gudstjenester, debatter, workshops, koncerter og foredrag. For Danske Kirkers Råd var 2010 et mangfoldighedens år med et væld af aktiviteter.

DANSKE KIRKERS RÅD 2010: Danske Kirkers Råd står bag Danske Kirkedage og der er grund til stor taknemlighed for det arbejde, der var lagt i forberedelserne fra alle sider både nationalt og lokalt i Viborg. Mangfoldighed prægede ikke bare Danske Kirkedage, men prægede også de mange andre aktiviteter, Danske Kirkers Råd stod bag eller på anden måde var involveret i 2010. Året der er gået, var virkelig et mangfoldighedens år. Årsberetningen her giver et indtryk af denne mangfoldighed gennem en bred vifte af artikler, der på forskellig vis belyser arbejdet i Danske Kirkers Råd.

Den mangfoldige bevægelse

2010 var også jubilæumsår. Det var nemlig 100-året for den økumeniske missionsbevægelse, der tog sin begyndelse i Edinburgh 1910. Den bevægelse ud i verden har ført mange andre bevægelser med sig. I dag - 100 år efter - går bevægelsen ikke kun ud i verden, men også den anden vej - ind i verden. Migrantgruppen under Danske Kirkes Råd var igen i 2010 vært for et inspirerende døgn med præster og menighedsledere fra migrantmenighederne. Det skete til gensidig gavn og glæde for deltagere med mere end 20 forskellige sproglige baggrunde og for de danske præster og biskopper, der også deltog.

Visioner og ny arbejdsplan

Danske Kirkers Råd er en del af den økumeniske bevægelse og er også selv i bevægelse. Ved visionsdagen i efteråret drøftede deltagere netop, hvor Danske Kirkers Råd bevæger sig hen i disse år. Denne samtale vidnede om høje ambitioner og store forhåbninger for Danske Kirkers Råd og generelt for det økumeniske samarbejde herhjemme. Det var et godt udgangspunkt for den nye arbejdsplan for de kommende tre år, der forventes vedtaget ved Årsmødet i maj 2011. Arbejdsplanen er re-

sultatet af en længere proces, hvor alle repræsentanter fra de 16 medlemskirker og 45 medlemsorganisationer og – stifter har bidraget med netop deres visioner og konkrete ideer til arbejdet i Danske Kirkers Råd.

Samarbejde med muslimer

Danske Kirkers Råd har siden 2008 haft et godt samarbejde med de muslimske organisationer gennem Kontaktgruppen. Kontaktgruppen for muslimer og kristne drøfter temaer som religionsfrihed og andre store emner, der er relevante for os som troende. Men gruppen var også vært for et stort middagsarrangement i januar 2011 for 120 muslimer og kristne til stor gavn og glæde. Lokale kristne menigheder og muslimske foreninger fra Københavnsområdet var inviteret sammen med enkelte politikere både fra Folketinget og Københavns Kommune. Her var der en livlig samtale på kryds og tværs, ligesom der også var eksempler fra både en kristen og en muslimsk sangtradition. Vi planlægger et lignende arrangement næste år.

Det Økumeniske Studielegat

Religionsmødet var også i fokus for en af de tre studerende, der modtog Det Økumeniske Studielegat i 2009. Det var anden gang, at legatet blev uddelt til studerende, der vil ud i verden for at dygtiggøre sig i økumeniske studier. De mange ansøgninger vidner om en bred og meget forskelligartet interesse for økumenisk teologi både som praktisk erfaring og akademisk felt. Studielegatet uddeles hvert år i marts og har netop til formål at udbrede kendskabet til økumenisk arbejde og viden inden for økumeniske studier. Bestyrelsen for legatet består af repræsentanter fra Danske Kirkers Råd, Folkekirkens mellemkirkelige Råd, 3K-uddannelsen og de teologiske universitetsuddannelser.

Grøn Kirke i vækst

Grøn Kirke fortsætter sin vækst både i det lokale, det nationale og det internationale samarbejde. Vi nærmer os 100 grønne kirker og mærker en stigende interesse. Roskilde Stift har netop besluttet at indgå et tæt samarbejde med Danske Kirkers Råd, Klimagruppen og sekretariatet om at styrke Grøn Kirke og gøre stiftet til Grønt Stift. Vi ser frem til at styrke samarbejdet og er sikre på, at erfaringerne fra Roskilde Stift vil være til gavn for Grøn Kirke over hele landet – også som inspiration for andre stifter. Beslutningen om dette samarbejde vidner om stor tillid til Danske Kirkers Råd, som vi er meget glade for. Kirkernes klimaarbejde gennem Grøn Kirke bliver desuden styrket gennem sit økumeniske engagement og det netværkssamarbejde, der foregår med kirker i Norden og resten af verden.

Årets gang på sekretariatet

Årets gang på sekretariatet har også været præget af stor mangfoldighed. De mange opgaver, der sættes i gang gennem Rådet, Forretningsudvalget, Økumenisk Forum og de visionære arbejdsgrupper præger livet på sekretariatet. Det er helt afgørende, at der er et godt samarbejde mellem ansatte og repræsentanter samt de mange andre, der er med til at udvikle og gennemføre arbejdet i Danske Kirkers Råd. Det sætter vi stor pris på her fra sekretariatet.

Takket være sin fleksibilitet lykkedes det Andreas Dybkjær-Andersson at fungere som vikar for både Hanna og undertegnede, der var orlov – og så endda på samme tid. Vi har desuden stadig den fornøjelse, at Ellen Margrethe Krabbe er frivillig hos os, ligesom også Preben Brohus utrætteligt fortsætter som frivillig bogholder. Takket være vores frivillige medhjælper Birthe Willumsen har vi nu fået samlet og sorteret materialet for Danske Kirkedage gennem de sidste 40 år. Materialet står til rådighed på sekretariatet. På sekretariatet hører vi gerne ris og ros eller modtager forslag til andre måder at gøre tingene på. Alle er velkomne til at kontakte os.

Økonomi

”Ingen økumeni uden økonomi”. Så klart formulerede vores kasserer Erling Tiedemann det ved visionsdagen i efteråret. Der skal lyde en stor tak til Erling Tiedemanns store indsats som kasserer gennem de sidste

tre år. Og visdommen er både klar og enkel. Aktiviteterne i Danske Kirkers Råd og drift af sekretariatet er helt afhængig af støtte fra kirker, organisationer og enkeltpersoner. Desuden søger sekretariatet og arbejdsgrupperne løbende om støtte til konkrete projekter. Vi er taknemlige for den støtte vi modtager hele vejen rundt. I 2011 vil vi styrke kontakten til såvel medlemmer som enkeltgivere og gøre kendskabet til Danske Kirkers Råds arbejde endnu bredere.

I 2010 blev ”kaffe” tilføjet som symbol i Kirkernes Klimastafet, som Danske Kirkers Råds Klimagruppe står bag

grønkirke.dk
 kirkernes klimastafet

Kaffe fra Mellemerika

Kaffe fra Mellemerika, majs fra Malawi, sten fra Grønland og koraller fra Stillehavet er alle elementer fra dele af verden, der lider under de store konsekvenser af klimaforandringerne. Det er symboler, der indgår som centrale elementer i Kirkernes Klimastafet - en stafet kirker i hele landet bruger til at sætte fokus på klimaforandringerne gennem gudstjenester, andagter og undervisning.

Læs mere på grønkirke.dk

DANSKE KIRKERS RÅD - HVAD & HVEM?

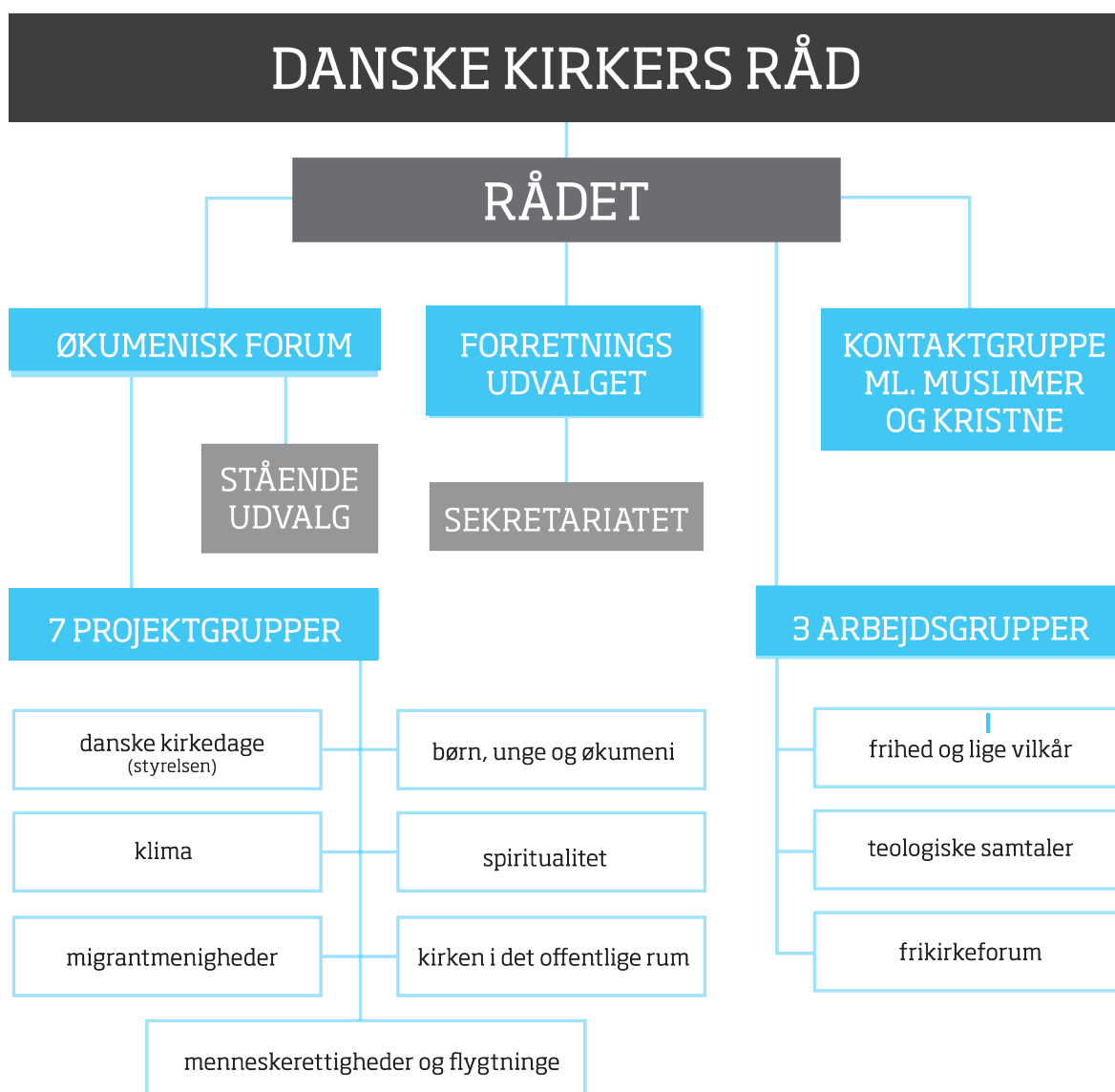
Af Andreas Dybkjær-Andersson, projekt- og kommunikationsmedarbejder i Danske Kirkers Råd

Danske Kirkers Råd er det bredeste kirkelige netværk i Danmark. Danske Kirkers Råd er et nationalt råd af kirker og kirkelige organisationer og en projektbaseret netværksorganisation. Medlemskirker og medlemsorganisationer kan iværksætte samarbejde til fælles projekter inden for relevante indsatsområder.

Danske Kirkers Råd består pt. af 16 medlemskirker og 44 kirkelige organisationer fordelt på henholdsvis Rådet (for kirkesamfund) og Økumenisk Forum (for kirkelige organisationer, menigheder og folkekirkens stifter). Der er tre arbejds-

grupper i Rådet og syv projektgrupper i Økumenisk Forum. Nogle har kommissorier til kontinuerligt arbejde med faste opgaver, andre grupper arbejder er knyttet til konkrete arrangementer eller begivenheder.

Er du interesseret i at høre mere om, hvordan man bliver en del af arbejdet? Læs på de følgende sider et uddrag af Danske Kirkers Råds samt arbejds- og projektgruppernes arbejde, men kontakt gerne sekretariatet for at høre mere. Læs mere om og find kontaktoplysninger på sekretariatet, arbejds- og projektgrupperne på www.danskekirkersraad.dk

MEDLEMSKIRKER OG ORGANISATIONER

Pr. 31.12. 2010

RÅDET KIRKER

APOSTOLSK KIRKE
BAPTISTKIRKEN I DANMARK
BRØDREMENIGHEDEN
DEN ANGLIKANSKE KIRKE
DEN KOPTISK-ORTODOKSE KIRKE
DEN ORTODOKSE KIRKE (KONSTANTI-
NOPELS PATRIARKAT)
DET DANSKE MISSIONSFORBUND
DEN REFORMERTE SYNODE
DEN ROMERSK-KATOLSK KIRKE
FOLKEKIRKENS MELLEMKIRKELIGE RÅD
FRELSENS HÆR
INTERNATIONAL CHURCH OF COPENHAGEN
MARKENS LILJER/MCC
METODISTKIRKEN I DANMARK
PINSEKIRKEN I KØBENHAVN
SVENSKA GUSTAFSKYRKAN

ØKUMENISK FORUM ORGANISATIONER OG STIFTER

ALPHA DANMARK
ASSISIKREDSSEN
BAPTISTKIRKENS BØRNE- OG UNGDOMS-
FORBUND
CHURCH OF LOVE
DANMARKS KIRKELIGE MEDIECENTER
DKG
DANMARKS UNGE KATOLIKKER
DANMARKS ØKUMENISKE KVINDEKOMITE
DANMISSION
DANSK OASE
DANSKE BAPTISTERS KVINDEFORBUND
DE GRØNNE PIGESPEJDERE
DEN FOLKEKIRKELIGE AIDS-TJENESTE
DET DANSKE BIBELSELSKAB
DET ØKUMENISKE CENTER I ÅRHUS
DIALOGCENTRET
FDF
FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP
FYENS STIFT
HADERSLEV STIFT
HELSINGØR STIFT
HERLEV FÆLLESKIRKELIGE UDVALG
IKON-DANMARK
KFUKS SOCIALE ARBEJDE
KFUM OG KFUK I DANMARK
KFUM-SPEJDERNE I DANMARK
KIRKEFONDET
KIRKELIGT CENTRUM
KIRKERNES INTEGRATIONS TJENESTE
KØBENHAVNS STIFT
LOLLAND-FALSTER STIFT
MALTESERRAADET
MISSION AFRIKA
RIBE STIFT
ROSKILDE STIFT
STUDENTERMENIGHEDEN I ÅRHUS
TVÆRKULTURELT CENTER
UNGE HJEM-BEVÆGELSEN
VIBORG STIFT
VOR FRUE KIRKE, KØBENHAVN
YOUTH FOR CHRIST
ØKUMENISK UNGDOM
ÅLBORG STIFT
ÅRHUS STIFT

ARBEJDSGRUPPER

Frihed og lige vilkår
Teologiske samtaler
Frikirkeforum
Kontaktgruppen for muslimer og kristne

DE "AFVIGENDE TROSSAMFUND"?

Arbejdsgruppen Frihed og lige vilkår arbejder med spørgsmål omkring lige vilkår for kirker og trossamfund i Danmark, f.eks. med en udredning af vilkårene for det, som Grundloven kalder de fra folkekirken "afvigende trossamfund".

Af Erling Tiedemann, Den Romersk-Katolske Kirke, Danske Kirkers Råds forretningsudvalg og formand for Frihed og lige vilkår

FRIHED OG LIGE VILKÅRS ARBEJDE I 2010: Arbejdsgruppen har i årets løb stadig været orienteret mod en fortsat udredning af vilkårene for de fra folkekirken "afvigende trossamfund" med henblik på at belyse, hvilken lovgivning der i givet fald vil udfylde Grundlovens § 69, men ikke Grundlovens § 66. Der er imidlertid flere grunde til, at dette arbejde ikke er nået så langt som ønskeligt. Dels har flere indkaldte møder måttet aflyses på grund af indtrufne omstændigheder; dels har man i arbejdsgruppen også ønsket fra sidelinjen at følge et udredningsarbejde i Selskab for Kirkeret, der har taget fat på et tilsvarende spørgsmål vedrørende Grundlovens § 66.

Arbejdsgruppen har været aktiv i forbindelse med, at Kirkeministeriet har indbudt repræsentanter for de anerkendte (det vil i den forbindelse sige de kirkebogsførende) trossamfund til drøftelser om disses tilførsel af data til Personregistret/CPR. Der har været holdt flere møder med ministeriets IT-afdeling, men foreløbig synes arbejdet at være gået lidt i stå; ministeriet har da også måttet meddele Folketinget, at udviklingsarbejdet omkring CPR og Personregistrering.dk er forsinket. De kirkebogsførende medlemskirker har forskellige holdninger over for spørgsmålet; nogle ønsker at kunne digitalisere deres fortsatte kirkebogsføring, som det er sket i folkekirken; andre finder, at hverken folkekirken eller andre trossamfund overhovedet skal være inddraget i civilregistreringen.

Med hensyn til den mulighed for at betale kirkeskat som kildeskat, som Den katolske Kirke har ønsket, og som Danske Kirkers Råd har forholdt sig til på årsmødet i 2007, synes situationen at være flydende. På den ene side har den tidligere skatteminister på regeringens vegne foreløbigt afvist forslaget med den begrundelse, at den nuværende ordning, hvor kirkeskat til folkekirken opkræves som kildeskat, må ses på baggrund af den særstatus i det danske samfund, som folkekirken har; regeringen fandt derfor ikke grundlag for at ændre den nuværende ordning, således at andre trossamfund inddrages under ordningen med opkrævning af bidrag gennem kildeskattesystemet. Der har desuagtet været indkaldt til et par møder, hvori både skatteministeren og kirkeministeren skulle deltage, men begge møder er blevet udsat på grund af arbejdspress for ministrenes vedkommende. I øjeblikket afventes således en indkaldelse til møde på et senere tidspunkt. Ved det forventeligt kommende møde vil pastor Holger Lam, Baptistkirken, repræsentere Danske Kirkers Råd.

På arbejdsgruppens initiativ har rådet rettet henvendelse til folkekirkens biskopper og Det mellemkirkelige Råd vedrørende andre kirkesamfunds lån af Folkekirkens bygninger. Henvendelsen sigter på en forenkling og smidiggørelse af

godkendelsesordningen. Der foreligger endnu ikke noget resultat af biskoppernes behandling af henvendelsen.

Arbejdsgruppen har behandlet spørgsmålet om folkeregistrenes registrering af medlemskab af folkekirken og har udarbejdet en redegørelse, der har været behandlet i Rådet, som tiltrådte redegørelsens konklusioner. Efterfølgende er der rettet henvendelse til Kirkeministeriet med forslag om, at registrering af en udmeldelse af folkekirken inden for en rimelig frist skal kunne ske på folkeregistret i tilfælde, hvor indmeldelsen blev registreret her, samt at der skal bruges samme blanket i alle kommuner; en sådan blanket skal give mulighed for at vælge mellem "Medlem af folkekirken", "Medlem af et andet trossamfund" (hvis navn ikke angives) og "Ikke medlem af et trossamfund". Der foreligger endnu ikke nogen stillingtagen fra ministeriets side på denne henvendelse.

Arbejdsgruppen har fra de anerkendte og godkendte kirkesamfund indhentet svar med hensyn til deres ønsker til administrationen af vielsesbemyndigelser. Svarene har vist, at fortidens problemer har fundet en løsning, således at sagen har kunnet henlægges.

Helt indledende var arbejdsgruppen gået i gang med at behandle spørgsmålet om præsters tavshedspligt også for så vidt angår trossamfund uden for folkekirken. Ved et åbent samråd i Folketingets retsudvalg og kirkeudvalg har spørgsmålet imidlertid fået en belysning, som gør det unødvendigt at arbejde videre med sagen. Podcast-senderen katpod.dk har bragt en udsendelse om dette samråd, hvor regeringen var repræsenteret af justitsminister Lars Barfoed og daværende kirkeminister Birthe Rønn Hornbech.

FRIHED OG LIGE VILKÅR

Arbejdsgruppen henter sit principielle grundlag i Vedtægter for Danske Kirkers Råd (september 2009) § 2, stk. 1, 3. pind, hvori det hedder, at det hører til formålet for rådet "at arbejde for at sikre kristne kirkers og trossamfunds frihed og lige vilkår".

Under hensyn hertil virker arbejdsgruppen dels som en tænketank, der følger og vurderer udviklingen på det kirke- og religionsretlige område i Danmark og Norden, dels som konkret sagsbehandler, når der opstår sager eller nye problemstillinger, som det findes relevant, at Danske Kirkers Råd forholder sig til og eventuelt udtaler sig om. Arbejdsgruppen indstiller i sidstnævnte forbindelse udkast til udtalelser og henvendelser til forretningsudvalgets godkendelse og rådsformandens underskrift.

Danske Kirkers Råds og Muslimernes Fællesråds logoer

MUSLIMSKE OG KRISTNE LEDERE I DIALOG

Af Anders Gadegaard, formand for Danske Kirkers Råd. Delt formandsskab for Kontaktgruppen mellem muslimer og kristne varetages af Anders Gadegaard og formand for Muslimernes Fællesråd dr. Asmat Mojaddedi

KONTAKTGRUPPEN FOR MUSLIMER OG KRISTNE: Som omtalt i tidligere årsberetninger har Muslimernes Fællesråd, Dansk Muslimsk Union og Danske Kirkers Råd valgt en kontaktgruppe bestående af 4 muslimske og 4 kristne religiøse ledere med henblik på at drøfte fælles anliggender og bidrage til at forbedre den gensidige forståelse og samarbejdsklimaet mellem trossamfundene i Danmark.

I 2010 fokuserede Kontaktgruppen på tre områder: 1. Sammenkomster for muslimske og kristne trossamfund, 2. Planlægning af en dobbelt-konference i Danmark og Syrien med henblik på at øge den gensidige agtelse mellem trossamfundene og forbedre forholdene for mindretals-trossamfundene og 3. En samtale om religionsfrihed.

1. Rækken af sammenkomster kulminerede 18. januar 2011 med en vellykket fejring af nytåret, hvor vi foruden repræsentanter fra forskellige trossamfund også havde inviteret enkelte gæster fra det politiske liv, som vi ønskede skulle opleve, hvor udbytterigt det er at være sammen på tværs af religiøse skel. Du kan læse om arrangementet nedenfor.

2. Dobbeltkonferencen er stadig på et planlæggende stadie og afhængig af økonomisk støtte fra Udenrigsministeriet, som vi vil forsøge at opnå i løbet af 2011.

3. Samtalerne om religionsfrihed afslørede hurtigt, at vi i gruppen var fuldstændig enige om helt grundlæggende forhold. Da det i pressen ofte fremstilles som om, der netop ikke hersker enighed mellem kristne og muslimer om synet på religionsfrihed, besluttede vi at forsøge at udtrykke vores fælles opfattelse på skrift og evt. få trykt en tekst som kronik i et af de store dagblade i 2011.

Arbejdet med kronikken er afsluttet, og her er et par eksempler på, hvad vi er enige om: Vi tager afstand fra enhver voldelig såvel som ikke-voldelig tilsidesættelse af religionsfrihed, uanset hvor tilsidesættelsen sker. Ingen må underkastes tvang, der kan begrænse friheden til at bekende sig til eller forlade en religion eller tro efter eget valg.

Friheden til at give udtryk for en religion eller tro må kun begrænses af det, som loven kræver af hensyn til den offentlige sikkerhed, orden, sundhed eller andres grundlæggende rettigheder (det vil f.eks. sige, at påklædning [tørklæder, turbaner, halskraver] ikke kan underlægges restriktioner).

Forældre skal have frihed til at sikre deres børn den religionsundervisning, de ønsker. Statsmagter må ikke tvinge børn til at følge en forkyndende religionsundervisning, som ikke er i overensstemmelse med forældrenes overbevisning, eller pålægge dem et ensrettet opdragelsessystem, hvor al religiøs oplæring er udelukket. Børn skal kunne fritages for såvel forkyndende som "af-forkyndende" (det vil sige ateistisk) religiøs oplæring, mens alle børn bør modtage en undervisning, der giver en kildebaseret, fordomsfri og saglig viden om religionerne.

Religiøse fællesskaber har ret til at vælge og uddanne sine præster som de vil; de har ret til at have kontakt med religiøse myndigheder og fællesskaber i andre dele af verden, og de har ret til at opføre religiøse bygninger og til at erhverve og drage nytte af ejendomme. Byplan- og miljømæssige afgørelser, der angår opførelse og brug af religiøse bygninger, må aldrig bero på religiøs diskrimination.

MIDDAG FOR KRISTNE OG MUSLIMER

Religion skal have mere indflydelse i det offentlige rum, lød konklusionen, da Kontaktgruppen i januar bød på venskabsmiddag for 120 kristne og muslimer.

Af Christian Arffmann, redaktør på religion.dk

MIDDAG FOR KRISTNE OG MUSLIMER: "Tanken med arrangementet er, at muslimer og kristne, som er aktive i deres respektive trossamfund, får mulighed for at møde hinanden under festlige former, spise og tale sammen og lytte til forskellige indslag," fortæller generalsekretær Mads Christoffersen. "Middagen skulle gerne bidrage til at øge kendskabet til hinanden og dermed styrke forståelsen mellem muslimer og kristne herhjemme," forklarer han som indledning til den fælles middag for 120 muslimer og kristne, som Kontaktgruppen for muslimer og kristne stod bag i januar 2011.

Men der er mere på spil end blot et venskabeligt middagsarrangement. For middagen er også et budskab til det øvrige samfund. I talen ved Anders Gadegaard, formand for Danske Kirkers Råd, blev der lagt vægt på, at kristne og muslimer har meget at være fælles om. "Vi har som aktive praktiserende kristne og muslimer noget særligt at give til hinanden og til vores fælles danske samfund," siger Gadegaard.

Der er en stemning af optimisme og selvsikkerhed i forsam-

lingen. Asmat Mojaddedi, formand for Muslimernes Fællesråd, fokuserer også på det, der samler muslimer og kristne, frem for det der skiller.

"Muslimer er lige så glade for danske værdier som alle andre i Danmark. De deltager aktivt og produktivt i samfundet og har de samme bekymringer," siger han. Desuden opfordrer han kristne og muslimer til at finde fælles fodslag om, at religion kan spille en positiv rolle i det offentlige rum.

Der var stor begejstring for middagen og for denne mulighed for at tale sammen med mennesker fra en anden religion end ens egen. Kontaktgruppen planlægger at afholde et lignende arrangement i januar 2012.

Ved middagen deltog gæster fra kristne menigheder og muslimske foreninger i Københavnsområdet. Desuden deltog Per Ørum Jørgensen og Karen Klint fra Folketinget, Københavns integrationsborgmester Anna Mee Allerslev og en repræsentant fra den amerikanske ambassade.

RENÆSSANCE I FRIKIRKEFORUM

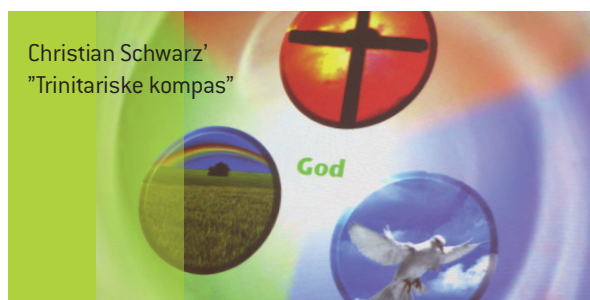
Af Henrik Andersen, Frelsens Hær, formand for Danske Kirkers Råds Frikirkeforum

FRIKIRKEFORUM: Fra at have levet "et stille liv" og "ikke have den store samlingskraft" (citater fra årsberetningen 2009) oplevede Frikirkeforum en lille renæssance i 2010. På to møder i løbet af året blev både behovet og interessen for et bredt favnende frikirkeligt forum bekræftet.

Det begyndte med, at vi på et møde i forbindelse med Danske Kirkers Råds Årsmøde besluttede, at det ville være hensigtsmæssigt at de mere administrative og juridiske dele af Frikirkeforums ansvarsområder skulle løses af kirkernes respektive landskontorer eller sekretariater og koordineres på en årlig samling. Det gav så mulighed for, at Frikirkeforum kunne fokusere på det, som blev defineret som hhv. den vigtige samtale og de repræsentative opgaver, ligeledes på en årlig samling.

Det første møde i det "nye" Frikirkeforum blev afholdt i forbindelse med Økumenisk Efterårskursus. Samtlige tilsluttede frikirker var repræsenteret og både rammer og indhold for det fremtidige samarbejde blev defineret. Mødet blev en positiv bekræftelse på viljen til at samles og efterlod deltagerne med en positiv forventning til fremtidigt samarbejde.

Selvom ovenstående giver indtryk af, at fokus i 2010 var på de indre linjer og på at skabe et fundament for fremti-

digt samarbejde, så tog Frikirke Forum også initiativ til et åbent seminar med Christian Schwarz fra Natural Church Development International, hvilket blev afholdt som optakt til Økumenisk Efterårskursus. Et bredt udsnit af dansk kirkeliv blev præsenteret for bl.a. Christian Schwarz' nyligt afsluttede forskningsprojekt om kristen spiritualitet, sat ind i rammerne af det trinitariske kompas, der i flere år har været udgangspunktet for ham og for initiativet Naturlig Menighedsudvikling. Tilhørende blev udfordret til at bevæge sig ud af sine komfortzoner med henvisning til Markus 12, 30 og den medfølgende pointe, at hele dit hjerte, sjæl, sind og styrke omfatter netop hele spektret af kristen spiritualitet.

Den vigtige samtale har fået nyt liv og indhold og vil blive fulgt op og udviklet de kommende år i det nye format for Frikirkeforum.

PROJEKTER & AKTIVITETER

Et udpluk af Danske Kirkers Råds og
Projektgruppernes arbejde i 2010

DEN KRISTNE KIRKES KULTURELLE OG TEOLOGISKE MANGFOLDIGHED

Hvordan får vi kontakt med hinanden på tværs af sprog, kirkekultur og teologi, så den inspiration og fornyelse, som migrantmenighederne repræsenterer, ikke går uden om folkekirken og det etablerede kirkeliv?

Af Birthe Munck-Fairwood, Projektgruppen om migrantmenigheder

PROJEKTGRUPPEN OM MIGRANTMENIGHEDER: Migrantmenigheder er en hastigt voksende del af den kirkelige virkelighed i Danmark. Over 200 nydanske menigheder holder i dag gudstjenester på knap 40 sprog. Og flere vil komme til. I København skønnes det, at mellem en tredjedel og halvdelen af alle kirkegængere en given søndag går til gudstjeneste i en migrantmenighed. Hvad betyder de nydanske menigheder for vores kirkelige selvforståelse? Hvordan får vi kontakt med hinanden på tværs af sprog, kirkekultur og teologi, så den inspiration og fornyelse, som de repræsenterer, ikke går uden om folkekirken og det etablerede kirkeliv? Hvor er de gode erfaringer, vi kan lære af?

Det er nogle af de temaer, som Migrantgruppen har arbejdet med i det forløbne år. Konkret har vi ønsket at udfordre folkekirken til at overveje muligheder for formaliseret samarbejde med ikke-lutherske migrantmenigheder. Hvad indebærer en majoritetskirkes særlige forpligtelse til værtskab? Samtidig har vi prioriteret at facilitere konkrete møder mellem migrantpræster og det etablerede kirkeliv.

På en åben høring i maj fremlagde Migrantgruppen et første udkast til en associeringsmodel for migrantmenigheder. Her blev det klart, at formaliseret samarbejde med folkekirken vil kræve afklaring af en række juridiske, teologiske og praktiske spørgsmål. Migrantgruppen blev opfordret til at arbej-

de videre og i første omgang lade samarbejde vokse ud af erfaringer fra konkrete møder på tværs.

”I København skønnes det, at mellem en tredjedel og halvdelen af alle kirkegængere en given søndag går til gudstjeneste i en migrantmenighed. Hvad betyder de nydanske menigheder for vores kirkelige selvforståelse?”

Årets højdepunkt var en weekend i juni, hvor Brogården i Middelfart for anden gang dannede rammen om velbesøgte Inspirationsdage for migrantpræster og repræsentanter for dansk kirkeliv. Som indbydere stod Danske Kirkers Råd, Kirkernes Integrations Tjeneste, Apostelkirken, Church of Love, International Christian Community og Tværkulturelt Center. De godt 45 deltagere repræsenterede 25 menigheder med baggrund i 22 nationer i Afrika, Asien, Mellemøsten og Europa og tegnede et farverigt øjebliksbillede af den kristne kirke i al dens kulturelle og teologiske mangfoldighed. Samtidig er øget kendskab til hinanden og opbygning af tillidsfulde personlige relationer afgørende for fremtidigt samarbejde.

Blandt punkter på gruppens dagsorden fremover er forslag om et Migrantkirkeforum i tilknytning til Danske Kirkers Råd, en multietnisk Helligtrekongers gudstjeneste i Københavns Domkirke – samt årets Inspirationsdage den 2.-4. juni 2011.

"HVIS FOLKEKIRKEN SOM MAJORITETSKIRKE ØNSKER AT TAGE SIT VÆRTSKAB ALVORLIGT I MØDET MED DE NYE MENIGHEDER, ER DER BEHOV FOR EN REVISION AF DEN KIRKELIGE LOVGIVNING. ELLERS RISIKERER VI, AT FOLKEKIRKEN GÅR GLIP AF DEN INSPIRATION FRA KIRKEN UDE I VERDEN, SOM MIGRANTMENIGHEDER BRINGER MED SIG"

Birthe Munck-Fairwood, Migrantgruppen

GENOPLEVELSE AF SUCCESSEN!

Af Massoud Fourouzandeh, seniorpræst i Church of Love, medlem af Projektgruppen om migrantmenigheder

INSPIRATIONSDAGE: Allerede for tre år siden, da jeg blev medlem af Migrantgruppen i Danske Kirkers Råd, blev ideen om Inspirationsdage - et årligt præstekonvent - skabt. Vi tænkte os et weekendophold, hvor man skulle komme hinanden mere ved og mødes på tværs af dogmer og kirkeretninger. Ideen blev modtaget med et stort smil og åbenhed. Dette var til stor opmuntring og jeg ser med endnu større forventninger på samarbejdet mellem Folkekirken og migrantmenighederne i fremtiden.

Vores første konference blev holdt i 2009 med en overraskende fin modtagelse og respons og succesen blev gentaget igen den 11. og 12. juni 2010 på Brogården i Middelfart.

Vi fik denne her gang ikke kun én men to af landets biskopper - Peter Fischer-Møller og Steen Skovsgaard - til at medvirke. De gjorde det begge to rigtigt godt og med deres fantastiske måde at tale og opmuntre os til fremtidigt samarbejde var hele forsamlingen med godt og vel 50-55 migrantpræster og menighedsledere op og juble og klappe i glæde.

Fælleskab, undervisning og lovsang på tværs af sprog og kulturer er det, jeg husker mest fra konferencen. Det var særdeles opmuntrende at se, hvordan gruppens fælles arbejde og vision fra ide til praksis kan blomstre og bære frugt fra år til år. Det var særdeles opbyggende at høre folkekirkenes "repræsentanter" og migrantkirkernes frivillige ledere og ildsjæle stå skulder ved skulder og række hånden ud til hinanden. Sidst men ikke mindst var det særdeles bekræftende at se det økumeniske ønske om samarbejde begynde at spire og nu være ved at tage form på trods af hinandens forskelligheder!

Jeg glæder mig derfor meget til at deltage i den kommende konference i Kristi Himmelfartsferien 2011, hvor vi endnu en gang ser frem til, at Guds samlende ånd må samle os på tværs af farver, normer og kulturer. Jeg vil her til sidst endnu en gang takke vor Herre for hans nåde og kærlighed samt en særlig tak til alle sponsorerne og forbederne, som støtter os i migrantgruppen for at realisere den vigtige mission i Danmark.

INSPIRATIONSDAGE

Inspirationsdage den 2.-4. juni 2011.

Inspirationsdagene er åbne for alle. Danske præster og andre inviteres til at deltage og udveksle erfaringer med deres nydanske kolleger - migrantpræster og menighedsledere.

MIGRANTMENIGHEDER OG FOLKEKIRKEN

Interview med Mogens S. Mogensen, Haderslev Stift. Af Mads Christoffersen, generalsekretær i Danske Kirkers Råd

Migrantgruppen under Danske Kirkers Råd stod i maj 2010 for en høring om migrantkirkerne og folkekirken. Mogens S. Mogensen var blandt de mere end 50 deltagere i høringen. Mads Christoffersen har spurgt ham, hvordan han så høringen.

HØRING OM MIGRANTMENIGHEDER OG FOLKEKIRKEN: Ekspert i kirkeret Lisbet Christoffersen og sekretariatschef for Folkekirkens mellemkirkelige Råd Jørgen Skov Sørensen indledte denne høring med deres respons på et oplæg, Migrantgruppen havde lavet om et tættere forhold mellem folkekirken og de mere end 200 migrantkirker, der er i Danmark. Det blev til en spændende debat – også af økumenisk betydning for et vigtigt område i vor tids kirkeliv. Jeg har spurgt Mogens S. Mogensen hvordan han så høringen.

Hvad gjorde størst indtryk på dig ved høringen om folkekirken og migrantkirkerne i maj 2010?

- Det slog mig, at mange ledere fra migrantkirker var meget interesseret i en nærmere kontakt med folkekirken, selvom ingen af disse kirker havde en luthersk baggrund. For mig at se var det et tegn på en kirkelig integration i det danske samfund.

Hvilke udfordringer ser du især i dette forhold mellem migrantkirkerne og folkekirken?

- Organisatorisk og teologisk er migrantkirkerne og folkekirken meget forskellige. At etablere et formaliseret samarbejde med to så forskellige størrelser er en meget vanskelig udfordring. Men hvis man vælger en mindre formaliseret

form for relation, vil disse udfordringer ikke nødvendigvis umuliggøre et frugtbart samarbejde.

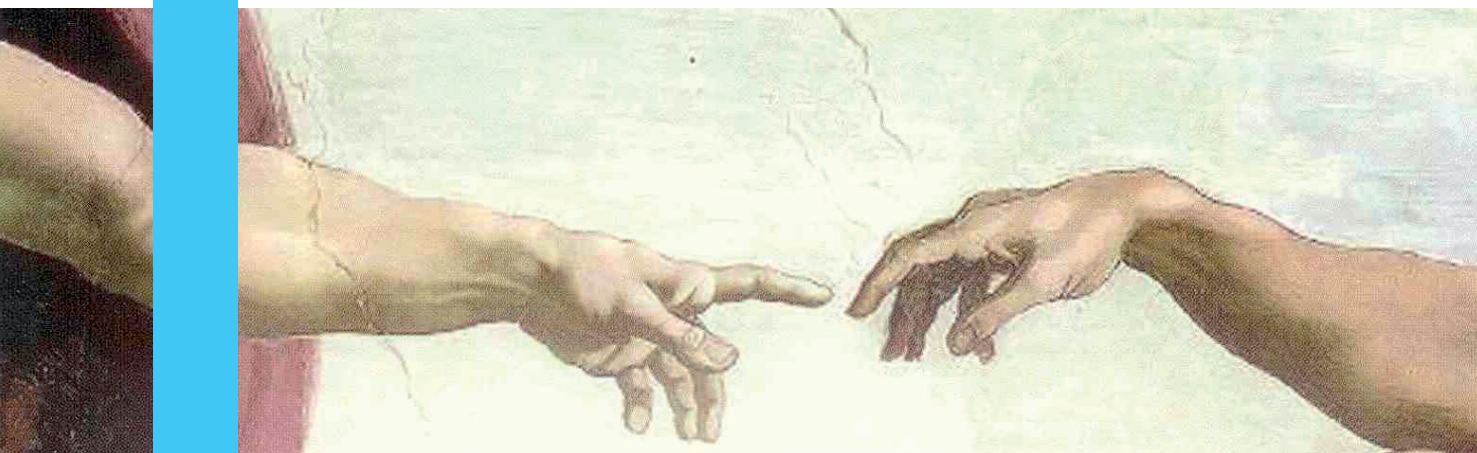
Er en sådan høring overhovedet relevant?

- Høringen var særdeles relevant, fordi den i en folkekirkelig sammenhæng synliggjorde behovet for at tage migrantkirkerne alvorligt, og fordi den i migrantkirkensammenhæng viste, at der er ledere i folkekirken, som virkelig tager dem alvorligt og ønsker et samarbejde med dem.

"Jeg tror, at migrantkirkerne måske kan være med til at revitalisere det økumeniske arbejde i Danmark."

Hvordan ser du migrantkirkernes betydning for det økumeniske samarbejde i Danmark?

- Jeg tror, at migrantkirkerne måske kan være med til at revitalisere det økumeniske arbejde i Danmark. Igennem den økumeniske bevægelses første årtier har vi drøftet de teologiske relationer mellem de forskellige kirkeretninger, hvilket af mange lægfolk har været oplevet som ret elitært. Nu bliver det økumeniske samarbejde – med migrantkirkerne – meget mere konkret. Det handler om en lang række praktiske problemer, som vil have en bredere folkelig appel.

BEDEUGEN 2010 - DANSK KIRKEHISTORIE?

Af Peter Götz, Missionsforbundet, formand for Evangelisk Alliance og medlem af Forretningsudvalget i Danske Kirkers Råd

BEDEUGEN 2010: Bøn er alle troende menneskers hjertesprog. Bøn forener os på tværs af kultur, køn, alder og teologiske variationer. Den bygger bro over geografiske og sproglige afstande. Den henter sin inspiration hos Ham, der lærte os at bede, og den forener os i Gud vor Fars hjerte.

Sådan indledtes den udvidede og fælles udgave af bedebrochuren for januars bedeuger 2010 – både den, der afholdtes af Evangelisk Alliance, og den som den økumeniske bevægelse stod bag.

Initiativet til det fælles materiale har den historik, at året 2010 var 100-året for den store og skelsættende missionskonference i Edinburgh i 1910.

I verdens kirker og missionsorganisationer markeredes 100-året for den vision, der kom til udtryk i Edinburgh i 1910.

I Europa havde Den økumeniske bevægelse og Evangelisk Alliance vedtaget at lade samme ord fra Jesus om at være vidner danne udgangspunkt for årets bedetekster.

I Danmark blev hæftet med det fælles materiale vores måde at markere begivenheden på, idet vi i vores forskellige traditioner alle med stor taknemmelighed vedgår, at vi står i dyb gæld til konferencen i Edinburgh 1910.

For uanset hvilke rammer vi befinder os i til hverdag – og uanset, hvilken kirkemodel vi hver især foretrækker og respekterer hinanden for, giver den samme missionsbefaling fra den samme Herre os dog den samme dagsorden. Det indebærer også, at vores bøn retter sig med den ene og samme længsel til den ene og samme Gud: Komme dit Rige.

“Bøn er alle troende menneskers hjertesprog. Bøn forener os på tværs af kultur, køn, alder og teologiske variationer”

“I skal være vidner om alt dette”. Med udgangspunkt i missionsbefalingen fra Mattæusevangeliet indeholdt hæftet materiale for syv dage med læsetekster, et stykke til inspiration og eftertanke, forslag til bønner samt nogle få spørgsmål til en evt. samtale.

I tillæg hertil kunne man i hæftet finde sider med gamle klassiske bønner såvel som nutidsbønner og bønner fra børn.

100 ÅR GAMLE BEDEUGER

Af Andreas Dybkjær-Andersson, projekt- og kommunikationsmedarbejder i Danske Kirkers Råd

Siden henholdsvis 1884 og 1925 har der i Danmark været to såkaldte bedeuger, der begge har haft fokus på bøn for kristen enhed og en række andre temaer, der har været forskellige fra år til år. De to uger har ligget på forskellige datoer, og er blevet en anledning for kirker lokalt til at sætte hinanden i stævne og mødes i bøn. Bedeugen for kristen enhed, der også er kendt som den økumeniske bedeuge, ligger fast den 18.-25. januar, mens Evangelisk Alliances Bedeuge har tradition for at ligge anden hele uge i januar. Internationalt nærmede de to bedeuger sig hinanden i 2010 ved at vælge samme tema: “Vidner”. I Danmark lod vi os inspirere af, at man internationalt kom hinanden i møde – og tog skridtet videre. I stedet for at lave to materialer med samme tema, tog vi det bedste fra de to og lavede ét dansk materiale til begge uger: “Vidner om alt dette - Inspiration til bøn og bedeuge 2010”.

FLERE KIRKER KÆMPER FOR KLIMAET OG KIRKEKAFFEN

I 2010 har Danske Kirkers Råds Klimagruppe arbejdet videre med at inspirere til kirkeligt klima- og miljøengagement med hjemmeside, nyhedsmails, en Grøn Avis og fortsat opmærksomhed ved klimatopmødet i Mexico. Klimastafetten fortsatte sin rejse rundt i landet og ved årets slutning kunne i alt 83 kirker kalde sig grønne.

Af Hanna Smidt, klimamedarbejder i Danske Kirkers Råd

DANSKE KIRKERS RÅDS KLIMAGRUPPE: Danske Kirkers Råds Klimagruppe har nu arbejdet med at sætte klima og miljø på kirkernes dagsorden i godt tre år. Arbejdet begyndte med stor ildhu og engagement i 2008 – en ildhu og et engagement, som ikke er blevet mindre i de efterfølgende år.

55 nye kirker blev grønne

Arbejdet med at hjælpe kirker til at blive grønne blev gevaldigt styrket i 2010. I alt kom 55 nye kirker på Danmarks-kortet over grønne kirker. Heriblandt var alle Syddjurs provstis 36 kirker og Samsø 7 kirker.

Erfaringerne fra 2010 viser, at det ofte kræver ildsjæle at sætte arbejdet med Grøn Kirke i gang. Findes disse ildsjæle på provsti- eller overordnet ø-niveau, ja, så kan rigtig meget ske.

“Arbejdet med at hjælpe kirker til at blive grønne blev gevaldigt styrket i 2010. I alt kom 55 nye kirker på Danmarks-kortet over grønne kirker. Heriblandt var alle Syddjurs provstis 36 kirker og Samsø 7 kirker.”

Klimastafettens fortsatte rejse - nu med et 4. element

Klimaforandringernes globale dimension er en fuldstændig integreret del af Klimagruppens arbejde. I 2010 fortsatte Klimastafetten sin rejse rundt til landets kirker for at gøre opmærksom på de globale konsekvenser af klimaforandringerne for verdens fattigste. Stenene fra Grønland, korallerne fra Stillehavet og majsene fra Malawi fik i 2010 følgeskab af endnu et element, nemlig kaffe fra Mellemamerika. Kaffen sætter fokus på den trussel ustabil vej og høje temperaturer er for tusindvis af fattige kaffebønder.

Grøn information og inspiration til kirkerne

En stor del af Klimagruppens arbejde er at inspirere kirker til en aktiv indsats omkring miljø og kirke bl.a. ved at informere om relevante nyheder, konferencer, ressourcer m.v. som

I NICARAGUA VIL STØRSTEDELEN AF LANDETS HOVEDEKSPORT VÆRE ÆDT AF VEJRET OM BLOT 10 ÅR.

DET ER IKKE KUN KATASTROFALT FOR DE FATTIGE BØNDER - DET KVÆLENDE KLIMA RAMMER OGSÅ KAFFEELSKERE HERHJEMME.

Anne Kirstine Hermann, freelance-journalist. I Grøn Avis 2010

Klimaforandringer er en realitet, og vi oplever dem her og nu i Afrika. En uansvarlig livsstil påvirker klimaforandringerne. Jeg opfordrer mennesker i de rige lande til at handle som ansvarlige borgere i en global verden. Og jeg opfordrer mine brødre og søstre til at tage ansvar for deres næste og handle nu.

(Biskop Desmond Tutu)

Foto: Peter Williams

styrker det arbejde, som har med klima, miljø og ansvaret for Guds skaberværk at gøre. Også i 2010 skete dette gennem hjemmesiden www.gronkirke.dk og regelmæssige nyhedsmails. En Grøn Avis med fokus på kaffe kom også rundt i landets kirker og kirkelige organisationer.

Bøn og blog ved COP-16

Klimagruppen fulgte FN's klimaforhandlinger og opfordrede landets kirker til at bede for og under COP-16 som foregik i Cancun, Mexico. Mattias Söderberg bloggede fra Cancun og gav www.gronkirke.dk's læsere mulighed for at følge forhandlingerne tæt – fra kirkernes og de fattigstes perspektiv.

Anerkendelse af Grøn Kirkes arbejde

I 2010 var Grøn Kirke blandt 7 nominerede til Kristeligt Dagblads nye initiativpris, hvor læserne sammen med et dommerpanel stemte på det mest bemærkelsesværdige nye initiativ i dansk kirkeliv.

Grøn Kirke vandt ikke prisen, men anerkendelsen af arbejdet var vigtigt og understreger at Grøn Kirke gør et særligt og nødvendigt arbejde i Danmark med at sætte miljø og klima på kirkernes dagsorden. Et arbejde, der blev styrket i 2010 og som fortsætter med stort engagement og ildhu også i 2011.

GRØN Ø OG GRØNT DANMARK?

- PERSPEKTIVER FRA SAMSØ OG REGERINGENS KLIMAKOMMISSION

Af Keld Balmer Hansen, præst ved Østrup, Skeby og Gerskov kirker på Nordfyn og formand for Danske Kirkers Råds Klimagruppe

GRØN KIRKE KURSUSDAG: For tredje år i træk afholdtes en Grøn Kirke kursusdag i oktober 2010. Formålet med kursusdagen er at inspirere alle, der ønsker at gøre deres kirke grønnere. Både gudstjenesteliv og energiforbrug indgår i Grøn Kirke arbejdet, og derfor blev der på kursusdagen både talt om teologi og om samfund og klima.

Et grønt Danmark og/eller økonomisk vækst?

Medlem af regeringens Klimakommission, Jørgen E. Olesen, fortalte i sit foredrag om, hvordan Kommissionen forestiller sig overgangen til et samfund uden fossile brændstoffer. Efterfølgende kritiserede klimakonsulent, Rasmus Vincenz, Klimakommissionens arbejde, fordi det er underlagt regeringens krav om fortsat økonomisk vækst. Sognepræst Martin Ishøj beskrev i sit foredrag, hvordan kirkerne i Danmark - gennem miljø- og klimagudstjenester - kan fejre "Skabelses-tiden", som er perioden fra 1. september til 4. oktober.

48 grønne punkter og 39 klimavenlige bagels

Efter kursusdagens 39 deltagere havde nydt frokosten (klimavenlige bagels!), kunne man f.eks. deltage i en workshop med praktiske råd om, hvordan man arbejder med Grøn Kirke-tjeklistens 48 punkter.

Grønne kirkeerfaringer fra Samsø

Mette Slivsgaard var dagens sidste foredragsholder. Hun er medlem af menighedsrådet på Samsø, og hun har været med til at kæmpe for, at øens syv kirker i august 2010 blev godkendt som grønne kirker. Foredraget gav eksempler på, hvordan man som kirke arbejder med miljøtiltag. "På Samsø tror jeg, det er lettere at arbejde med Grøn Kirke", sagde Mette Slivsgaard, "eftersom hele samfundet på øen sætter en ære i at være CO2-neutral." "Desuden har vi en provst, der bakker os op, når vi vil gennemføre grønne investeringer, og det betyder rigtig meget", sagde hun. Mette Slivsgaard fortalte også om, hvordan to af kirkerne og en af præstegårdene på Samsø er blevet koblet til øens halmfyrede fjernvarmeanlæg. En af kirkerne har fået jordvarme og en præstegård er ved at få det.

Mette Slivsgaard, Samsø

Workshop

GLOBALT UDSYN MED KAFFE OG KORALLER

En trækasse med sten, majs, koraller og kaffe. Det lyder ikke af meget, men Kirkernes Klimastafet er et globalt udsyn, der med håndgribelige symboler viser, hvordan klimaforandringerne påvirker jorden og de mennesker, der lever på den.

Af Maria N. Hastrup, Folkekirkens Nødhjælp, medlem af Danske Kirkers Råds Klimagrube.

KIRKERNES KLIMASTAFET: I Malawi oplever befolkningen omskifteligt vejr, som de ikke kan forudse. De små landbrug er meget sårbare overfor manglende regn – majsene bliver tør, høsten bliver lille og mennesker begynder at sulte.

I Grønland oplever man, hvordan gletsjersten kommer til syne, efter at have været dækket af indlandis. Nok er stenene smukke, men de er forfærdelige symboler på, hvordan Indlandsisen smelter på grund af de stigende temperaturer.

I Stillehavet kan temperaturstigningerne også ses. Vandet i havet bliver varmere, hvilket dræber korallerne. De hvide koraller i Klimastafetten er således døde koraller – skeletter fra de før så farverige koralhave.

I Mellemamerika mærker kaffebønderne klimaforandringerne. Kaffe vokser bedst ved helt præcise temperaturforhold. De stigende temperaturer gør, at bønderne må flytte deres kaffeplanter længere op af bjergene eller helt opgive deres erhverv. Bønder i Mellemamerika kan således blive arbejdsløse på grund af klimaforandringerne.

Et skridt i den rigtige retning

I 2010 rettede verdens øjne sig mod Cancun i Mexico og COP 16. Kirkerne var med, da verdens ledere i december forhandlede om en klimaaftale. Den katolske biskop Gustavo Rodriguez Vega fra Mexico var direkte i sit budskab til forsamlin-

gen: "Gør det, og I vil blive husket." Måske lyttede de mange politikere og embedsmænd, i hvert fald var slutresultatet en klimaaftale vedtaget i FN-regi af 193 lande.

"Kirkernes Klimastafet har i 2010 rejst rundt fra kirke til kirke og gjort opmærksom på klimaforandringerne konsekvenser – og det fortsætter den med i 2011"

Kirkernes Klimastafet fortsætter

I løbet af 2010 har Kirkernes Klimastafet fortsat sin rejse rundt til forskellige kirker i hele Danmark. Menighederne har brugt klimastafettens symboler til gudstjenester og arrangementer med fokus på klimaforandringerne. Symbolerne har vakt opmærksomhed og skabt eftertanke blandt menighedernes medlemmer samt givet dem et indblik i, hvordan klimaforandringer påvirker hele verden.

BRUG STAFETTEN

Vil I bruge Kirkernes Klimastafet i jeres kirke? Bestil en kuffert med sten, koraller, majs og kaffe – hold en gudstjeneste og lær dig selv og andre mere om de globale klimaforandringer og hvordan din kirke kan blive mere grøn til gavn for verdens mest udsatte. Stafetten kan bestilles på www.gronkirke.dk

Foto: Martin Mørk

JORDEN ER GUDS - ANSVARET ER VORES

Hvorfor er det nu lige vi som kirkefolk skal engagere os? Hvorfor ikke bare overlade det til politikerne og naturvidenskaben og de tekniske løsninger?

Af biskop Peter Fischer-Møller, medlem af Danske Kirkers Råds Klimagruppe og Danske Kirkers Råds Forretningsudvalg

PERSPEKTIVER FOR GRØN KIRKE: Det er en fest at få lov at være med i Danske Kirkers Råds Klimagruppe. Ikke fordi emnet er entydigt festligt - snarere tværtimod. Jeg er sikker på at det at forholde sig mere ansvarligt i forhold til klima- og miljøforholdene generelt her på kloden bliver den største fælles udfordring, vi som mennesker står overfor i de kommende par generationer. Det festlige kommer af det engagement og den inspiration som kendetegner arbejdet.

Men hvorfor er det nu lige vi som kirkefolk skal engagere os? Hvorfor ikke bare overlade det til politikerne og naturvidenskaben og de tekniske løsninger?

For det første bruger vi i kirker og sognegårde og præstegårde mere el, olie og gas, end vi behøver. Vi kan let spare på energien og vi kan omlægge til vedvarende energiformer. På sigt kan vi endda spare penge ved det, penge som vi kan bruge på noget bedre end at fyre for gråspurve.

For det andet tror vi som kristne, at jorden ikke bare er materiale for menneskers foretagsomhed, og at vi ikke er vores

egne livs direktører. Vi tror, at jorden og alt hvad den rummer er Guds, at livet fra skaberens hånd er godt, og at vi mennesker er blevet forsynet med fantasi, følelser og forstand for at kunne glæde os over livet som det udfolder sig og for at kunne tage vare på det. Naturen er ikke bare vores livsgrundlag, det er Guds skaberværk, som vi står til ansvar for.

“Det er en fest at få lov at være med i Danske Kirkers Råds Klimagruppe. Ikke fordi emnet er entydigt festligt - snarere tvært imod.”

For det tredje rummer den bibelske beretning og helt særligt Jesu historie en opmærksomhed overfor de mennesker, som har det sværest, og som ikke kan klare sig selv: Den fremmede, enken og den faderløse – de syge, de gamle, de udstøtte, børnene og kvinderne og dem de toneangivende ikke regnede for noget. Vi er som kristne forpligtet på at kæmpe for mere retfærdige livsvilkår. Og da klimaforandringerne rammer folk i udviklingslandene hårdest f.eks. med tørke og oversvømmelser, så har vi, som har nok, en forpligtelse til at forsvare deres interesser.

"VI TROR, AT JORDEN OG ALT HVAD DEN RUMMER ER GUDS, AT LIVET FRA SKABERENS HÅND ER GODT, OG AT VI MENNESKER ER BLEVET FORSYNET MED FANTASI, FØLELSER OG FORSTAND FOR AT KUNNE GLÆDE OS OVER LIVET SOM DET UDFOLDER SIG OG FOR AT KUNNE TAGE VARE PÅ DET."

Biskop Peter Fischer-Møller, Danske Kirkers Råds Klimagruppe

For det fjerde er det her en så vigtig sag, at vi skal gøre alt, hvad vi kan for ikke at få malet debatten op i et hjørne, hvor det bliver et "os mod dem". I kirkerne mødes folk på tværs af alder og politiske synspunkter, og derfor kan kirkerne være med til at give debatten en folkelig bredde og dybde. Desuden har klimaarbejdet kaldt på et økumenisk samarbejde både her i Danmark og internationalt. Jorden er Guds - ansvaret er vores!

Et af de områder vi i Danske Kirkers Råds Klimagruppe har fokus på er Grøn Kirke - en enkel og konkret måde at komme i gang med arbejdet lokalt i det enkelte sogn. Her fokuseres

der på, hvordan spørgsmål om klima og miljø kan blive sat på dagsordenen i det praktiske menighedsrådsarbejde og hvordan spørgsmålene om vores fælles ansvar for skaberværket kan blive inddraget i undervisning og gudstjenesteliv.

Roskilde Stiftsråd har i februar 2011 bevilget 200.000 kr. til et samarbejdsprojekt med Danske Kirkers Råd omkring "Grøn Kirke" med henblik på at følge op på de tanker og ideer, som blev sat i gang i forbindelse med en stiftsdag i 2009. Vi ser frem til samarbejdet og håber i næste årsberetning at kunne fortælle om hvordan 2 provstier eller 15 % af sognene i Roskilde Stift nu er grønne.

"DER ER IKKE NOGET SPECIELT VED EN KIRKE, DER TAGER HENSYN TIL MILJØET. DET ER DER TVÆRTIMOD, HVIS DEN IKKE GØR DET"

Lars B. Poulsen, sognepræst Pedersborg kirke

DANSKE KIRKEDAGE

- det bredeste økumeniske mødested i Danmark
Kristi Himmelfartsferien 2010 i Viborg

DANSKE KIRKEDAGE

HIMMEL OG JORD I BEVÆGELSE

Danske Kirkedage blev afholdt i Kristi Himmelfartsdagene den 13.-16. maj 2010. Det blev en stor, mangfoldig og festlig markering af enhed og forskellighed for kirker, foreninger og organisationer i dansk kirkeliv.

Af Poul Erik Knudsen, formand for komité og styrelse for Danske Kirkedage

DANSKE KIRKEDAGE: Rigtig mange sejl var sat til og mange store bestræbelser var gjort fra mange sider, før vi alle kunne mødes til gode, indholdsfulde og festlige dage – kirkedage, der med et deltagerantal på omkring 4000 mennesker blev de hidtil største i kirkedagenes historie i Danmark. 65 organisationer og grupper deltog i det hidtil største

Mulighedernes Marked, kirkedagens udstillingsområder, der dagligt blev besøgt af mange mennesker.

Det var 15. gang der blev indbudt til Danske Kirkedage – det var tredje gang arrangementet blev afviklet i tæt samarbejde med et af folkekirkens stifter. Selv om det betyder, at der altid skal arbejdes bevidst på at holde fast i den økumeniske bredde i kirkedagene så må vi konstatere, at det betyder en klar styrkelse for arrangementet og giver Danske Kirkedage mulighed for fortsat at vokse og få deltagelse fra stadig nye kirker, grupper og organisationer.

Temaet "Himmel og jord i bevægelse"

Med afsæt netop i Kristi Himmelfart var temaet "Himmel og jord i bevægelse" blevet valgt som hovedoverskriften for kirkedagene. Det store og righoldige program var opdelt i tre spor med afsæt heri 1) Spiritualitet og tro i bevægelse, 2) Kirke i bevægelse 3) Verden i bevægelse.

Inden for denne ramme blev der udbudt talrige små og store arrangementer, værksteder, debatter, teater, musik, film og kunst. Centralt var fælles gudstjenestefejring. Åbningsgudstjenesten på Viborg Stadion var den største økumeniske gudstjeneste nogensinde herhjemme. Her indtog de mange kirkesamfunds præster i deres forskellige liturgiske klæde- dragter udskiftningsbænken for på skift at deltage i afviklingen. Stærkest for mange stod dog den stemningsmættede og bevægende afslutningsgudstjeneste i Tinghallen, hvor også Kirkedagens stafet - en vinranke og en Bibel - blev givet videre til tre repræsentanter for folkekirke og frikirker i Ålborg Stift.

Vi ser frem til at mødes igen den 9.-12. maj 2013 i Aalborg!

DANSKE KIRKEDAGE - SET FRA BISPEGÅRDEN

Viborg stift var medarrangør, da Danske Kirkedage løb af stablen i 2010. Biskop Karsten Nissen fortæller her hvordan han - set fra bispegården - mener at de folkekirkelige stifter skal tage ansvar ved de økumeniske Danske Kirkedage.

Af biskop Karsten Nissen, Viborg stift

DET LOKALE STIFT OG DEN NATIONALE BEGIVENHED: Fra efteråret 2009 og frem til udgangen af maj måned 2010 blev Danske Kirkedage meget nærværende for mange i Viborg stift.

Rundt omkring i sognegårde, præstegårde, spejderhytter og private hjem blev der talt om Danske Kirkedage, og i bispegårdens mødelokaler brændte der lys til langt ud på aftenen nogle gange hver eneste uge. Udvalg og arbejdsgrupper tog beslutninger om tema, program, gudstjenester, PR, lokaler og økonomi. Formanden for kirkedagskomiteen, sognepræst Poul Erik Knudsen, og kirkedagssekretæren, stiftets daværende teologiske medarbejder og nuværende domprovst, Thomas Frank, holdt de mange tråde kyndigt i hænderne. Samtidig var Viborg Kommune optaget af at markere byens 950 års jubilæum som bispestad og stiftsby, og det lokale Bisp Gunners Gilde var engageret i forberedelserne til spillet om Bisp Gunner, den navnkundigste af de hidtil 53 Viborg-bisper. Så man kan roligt sige, at Danske Kirkedage i nogle måneder satte stiftet og byen på den anden ende.

I løbet af fire intense dage blev alle forberedelserne til virkelighed. En husmor kan bruge timer på at forberede et lækkert måltid, som derefter fortæres af familien i løbet af et kvarter. Og alle de, som brugte bunkevis af arbejds- og mødetimer på

at forberede Danske Kirkedage, kunne måske bagefter sidde tilbage med den samme erfaring. Men midt i trætheden følte vi alle både glæde og stolthed. Svipsere kan ikke undgås i et så stort arrangement, men det generelle indtryk var, at kirkedagene havde været en succes.

I stiftets dagblade og elektroniske medier fortaltes der ikke kun historier om økonomisk overforbrug, svindende kirkegang, konflikter og samarbejdsproblemer i menighederne og for dyre præstekjoler, men der tegnede sig et billede af kirken som et levende, nutidigt og bevægeligt fællesskab. Vi har lært, at når vi samarbejder på tværs af de vante skillelinjer imellem kirker, konfessioner og organisationer, bliver resultatet godt. Når vi deler visioner, erfaringer, indsigter og traditioner, når Guds kirke altid et stykke vej videre frem.

Danske Kirkedage har åbnet vores øjne for Guds kirkes mangfoldighed. Danske Kirkedage har de tre sidste gange vist, at et folkekirkeligt stift kan tage ansvar i et sådant arrangement i respekt for den økumeniske dimension. Kirkedagene har gjort folkekirken mere økumenisk, og de andre kirker mere trygge ved at samarbejde med folkekirken. Og det er slet ikke så galt! Der er grund til at glæde sig til kirkedagene i Aalborg i 2013!

"DANSKE KIRKEDAGE HAR ÅBNET VORES ØJNE FOR GUDS KIRKES MANGFOLDIGHED"

Biskop Karsten Nissen, Viborg

VERDEN I BEVÆGELSE

Hvorfor fascinerer Shane Claiborne så uendeligt meget? Kirsten Grube var en af de flere tusinde mennesker, der hørte en af Danske Kirkedages hovedtalere. Læs her hvad hun fandt "uendeligt fascinerende" ved det, han sagde.

Af Kirsten Grube, Areopagos, medlem af Danske Kirkers Råds Klimagruppe.

VERDEN I BEVÆGELSE: Da Shane Claiborne efter sine oplæg på Danske Kirkedage skulle videre mod Sverige, skulle jeg bringe ham ud til Billund Lufthavn. Bilen, der skulle køre ham og hans rejsekammerat ud til lufthavnen, var forsinket. Temmelig forsinket. Jeg kiggede nervøst på min mobil, som ikke modtog nogen opkald. Og som var ved at løbe tør for strøm. Selvfølgelig. Trippede uroligt. Kiggede undskyldende på Shane Claiborne og kiggede igen nervøst på min mobil. Og Shane? Så meget jeg lige kunne overskue at se på ham i al min urolighed, stod han blot og balancerede på fortovskanten, ubekymret, tilstedeværende. Pludselig smilede han til mig og udbød: "Look, the sun is shining!" Jo, det gjorde den sandelig også, men det var ikke lige dét, jeg havde lagt mest mærke til, må jeg indrømme.

En længsel efter noget mere

Hvorfor fascinerer Shane Claiborne så uendeligt meget? Det handler ikke bare om, at han er en eminent foredragsholder og har en god karisma. Det handler måske om, at han og hans venner i det åbne, nærværende og inkluderende fællesskab i Philadelphia gør ting, siger ting – er kristne på en måde, som vækker en voldsom længsel efter at gøre og være noget tilsvarende. For Shane Claiborne er det egentlig ikke så svært. At være kristen handler om at vide sig elsket og elske. Det lyder så nemt, men kirkekultur og -strukturer kan mudre alting og gøre det hele så kompliceret. Og man ser det måske sjældent udfolde sig. Der tales meget om autenticitet. At leve, hvad man tror. Men hvis vi nu skal være hudløst

ærlige, oplever vi det måske ikke så forfærdelig tit.

Er det virkelig det, det handler om?

Desto stærkere er oplevelsen, når man som uroplaget, leverpostejfarvet kirkegænger møder autenticiteten i egen, virkelige person. Nogle af de besøgende på Danske Kirkedage kom efter Shane Claibornes oplæg hen til mig, lettere rystede – men også lettede: "Er det virkelig dét, kristendommen handler om?" "Det lyder jo meget enkelt, men hvordan er det lige, vi gør det?" "I mit sogn har vi forsøgt at ...". Og så kom der alligevel fra forskellige deltagere nogle bud på, hvordan de forsøgte at vise Jesu kærlighed i praksis. Deltagerne på Danske Kirkedage, som kom fra alle dele af det danske kirkeliv, lærte af Shane om vigtigheden af en kærlighedsrevolution i det små. Mother Theresa har formuleret det på denne måde: "We cannot all do great things, but we can do small things with great love."

THE SIMPLE WAY

Shane Claiborne (f. 1975) er grundlægger af bevægelsen The Simple Way i Philadelphia, Pennsylvania. Et fællesskab af unge kristne med et ønske om at leve troen ud på en radikal måde, der betegnes som pionerer inden for New Monasticism. Claiborne er forfatter til bogen "The Irresistible Revolution" (Den uimodståelige revolution) om sit arbejde hos Moder Teresa og hvordan man genfinder "andre Calcutta'er" i storbyer rundt om i verden - også i vores verdensdel.

KIRKEN I BEVÆGELSE

Det siges, at kulde får folk til at rykke sammen. Hvis det passer, så var åbningsgudstjenesten på Danske Kirkedage i Viborg 2010 nærmest symbolsk for visionen. Det var hundekoldt på stadion, og for os der var med, betød det, at vi helt automatisk rykkede tættere sammen.

Af Anne Mie Skak Johansson, leder af Dansk Oase, medlem af Danske Kirkedages styrelse

KIRKEN I BEVÆGELSE: Kirkedagene i Viborg handlede om bevægelse - og dagene bevægede os. Der skete noget med os fra åbningsgudstjenesten, hvor vi skutede os lidt i kulden og forsøgte at forholde os til de kommende dage med ny inspiration, andres meninger og holdninger til kristenlivet og udfordrende inputs, inden vi nåede til afslutningsgudstjenesten med fejringen af de foregående dages forrygende oplevelser, nye venner og fornyet trosdimension. Vi rykkede os! Visionen for kirkedage er at samle kirke-Danmark til en økumenisk fest, hvor mangfoldighed og fællesskab er i højsædet og det lykkedes.

Forkyndelse og meningsudveksling som bevæger

I Viborg var der stor glæde og tilfredshed med den store variation og mængde af tilbud. Der var noget for enhver smag. Selvom programmet måske manglede skarphed, var der plads til spiritualitet af forskellig art. For at fremme vores økumeniske vision er det nødvendigt med stor kirkelig bredde, mange tilbud og festlige fælles arrangementer. Kirkedage er en national samling, som gerne må have et lokalt islæt. Da Viborg var og er et pilgrimscentrum prægede det kirkedagene 2010. I 2013 er Aalborg stift vært og de lokale kirkelige strømninger her får mulighed for at sætte deres særpræg på dagene.

Fællesskab, fællesskab, fællesskab

Økumeni handler om forståelse mellem kristne og kirker og om enhed. Det er klart, at når vi kommer fra hver vores kirkelige ståsted, så har vi brug for at mødes rent fysisk for gensidig at lære, udfordre og forstå hinanden. Derfor er kirkedagene vigtige! Vi har brug for et mødested! Mange var med i Viborg, men visionen er at flere kommer med og at bredden udvides, så flere oplever, at der er bevægelse i kirken - at der er evangelium, der holder og som det er værd at stå sammen om.

DANSKE KIRKEDAGE

Danske Kirkedage har til formål på bredest mulig økumenisk basis at samle mennesker om og til kristen forkyndelse samt til åben meningsudveksling, hvor man i fællesskab behandler kirkens opgaver og problemer i verden med henblik på praktisk engagement i samfundet – lokalt, nationalt, internationalt og økumenisk.

"Danske Kirkedage sigter mod at styrke deltagerne i deres kristenliv i hverdagen og til medansvar for forkyndelsen af evangeliet og for tjenesten for mennesker i deres aktuelle situation."

Kommissorium for styrelsen for Danske Kirkedage.

TRO I BEVÆGELSE

Allerede fire dage inden det begyndte, begav en gruppe pilgrimme sig afsted med Viborg og Danske Kirkedage som mål. Hvad er det dog, der får folk til frivilligt at bruge fridage til en sådan vandring, spørger pilgrimspræst Elisabeth Lidell.

Af Elisabeth Lidell, pilgrimspræst

TRO I BEVÆGELSE: Direkte efter en konfirmationsfest tog jeg toget til Ålborg og indlogerede mig i sovepose på gulvet i en sognegård. Næste morgen startede vi en flok pilgrimme fire dages vandring til Danske Kirkedage i Viborg. Blæsten gik frisk over Limfjordens vande, og det var bidende koldt.

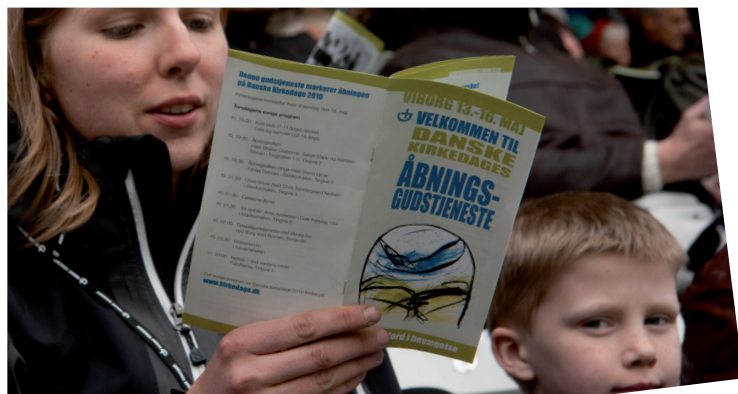
Jamen, hvad er det dog, der får folk til frivilligt at bruge fridage til en sådan forårsvandring med tidebønner og kirkebesøg undervejs? Måske er det længslen efter natur, stilhed, det enkle liv, fællesskab, Gud. Den spirituelle tørst, som er svær at forklare.

Pilgrimsvandring er en ny vej, en måde at give evangeliet ben at gå på, give kirken krop, leve sin tro ud. Vi lærer, mens vi er i bevægelse, og evangeliet "får ben at gå på"! Ordet bliver kød og tager bolig i os, jfr. Joh 1,14. Ved at bevæge os fysisk har vi lettere ved at flytte os mentalt.

Kirkehistorien viser, at når man slår teltpælene for dybt i, stagnerer kirken. Kirkens rolle er foreløbig – ligesom menneskelivet. Som kirke bør vi søge væk fra det statiske og bureaukratiske og i stedet for være klar til at rykke teltpælene

op, ligesom de bibelske personer gjorde det. Derfor har kirkedagene karakter af en foreløbig bevægelse.

For os, der i et par år havde arbejdet med forberedelsen af Danske Kirkedage i Viborg, var det en stor glæde at erfare, at tilbuddene om kristen spiritualitet og pilgrimsvandring blev godt modtaget. For kristendom er først og fremmest liv og ikke lære. Kirken er bygget af 'levende stene', siger Grundtvig i salmen "Kirken den er et gammelt hus" (DS 323,3). Og hvor der er liv, er der bevægelse.

KIRKEDAGE: FOLKEDANSERFORENING - ELLER KIRKELIGT FÆLLESSKAB?

Af Charlotte Thaarup, præst i Strandby Metodistkirke

KIRKEDAGE I FORTID OG FREMTID: Da Danske Kirkedage i 2007 blev afholdt i Haderslev, var der om sommeren nationalt stævne for folkedansere, i Sæby ikke langt fra hvor vi bor. Vi kørte ned og deltog i en festlig spillemandsgudstjeneste og overværede senere en opvisning på havnen. Her dansede en masse glade mennesker rundt i deres egnsdragter.

Det var bestemt flot og værd at se på. På et tidspunkt inviterede de sågar tilskuerne med i dansen. Da vi længere ud på aftenen kørte hjem, så vi trætte stævnedeltagere parvis eller i små grupper på vej ud til telte og campingvogne. Og så slog det mig: "Det er fuldstændig som Kirkedage". Nogenlunde samme deltagerantal, selvfølgelig er der påklædningen til forskel.

Er det det vi er? En lille marginaliseret gruppe mennesker med interesse for at opretholde en kultur, der for længst er uddød. En anakronisme – som man let forundret og med venlig interesse kan betragte?

Nej – det er ikke sådan det er! Kirkedage er en mødeplads for kristne fra alle grene af Kirken, hvor tanker, ideer, meninger og synspunkter fremlægges og brydes eller opbygges. Vi møder kirkeledere fra andre dele af verden og får egen dagligdag sat i perspektiv, som velnæret og tryk udover af den kristne tro. På Kirkedage provokeres og inspireres vi af den radikale og alternative livsstil hos munkene i Taizé, i fællesskabet på Iona eller hos Shane Claiborne blandt hjemløse i Philadelphia.

På Kirkedage opleves evangeliet i billedkunst, musik og drama. Og i nye samler, hvor mødet med salmedigterne har været en tilbagevendende glæde. På Kirkedage fejrer vi gudstjenester – det gør Guds folk, når de samles. Jeg længes efter at vi kan fejre nadver sammen - eller ved siden af hinanden – eller holde "kærlighedmåltid" – eller gøre noget andet, der manifesterer, hvad vi længes efter, og hvad vi tror: At Den Treenige Gud er lyslevende tilstede i verden og blandt menneskene, som han har skabt og elsker!

Danske Kirkedage blev et tilløbsstykke, men hvordan oplevede deltagerne det? Det giver Pia Duebjerg Andersen og Jakob Zakarias Larsen her deres bud på.

KIRKEDAGE - ELLER "FOLKEKIRKEDAGE"?

Af Pia Duebjerg Andersen, Danske Baptisters Spejderkorps og Økumenisk Ungdom

DANSKE KIRKEDAGE: Med Danske kirkedage 2010 var det anden gang jeg var på kirkedage. Jeg glædede mig til fire dage, hvor jeg kunne få mulighed for at blive inspireret af medkristne fra andre kirkesamfund. Jeg er baptist og medlem af Økumenisk Ungdom. Det tværkirkelige interesserer mig derfor meget.

Jeg oplevede Danske Kirkedage 2010 som veltilrettelagt med et overvældende tilbud af spændende oplæg og mulighed for åndelig fordybelse.

Når jeg tænker tilbage havde jeg fire gode dage, hvor jeg blev rørt flere gange af menneskers personlige beretninger - tag bare Shane Claiborne. Jeg nød at have tid til at hygge med gamle økumeniske venner, og at kunne gå til koncerter,

workshops og mange andre ting og blive inspireret til mit fremtidige kristenliv.

Men der er et lille men. Jeg oplevede Danske Kirkedage som "folkekirkens dage", jeg skal ikke kunne sige om det er fordi frikirkerne - inklusiv min egen - ikke byder nok ind, eller hvad der gør sig gældende. Men især under paneldebatten om kristentroens konsekvens i forhold til værdidebatten savnede mit frikirkehjerte at bare et enkelt medlem af panelet havde været medlem af et andet kirkesamfund. Debatten omhandlede nemlig hurtigt folkekirkens rolle i værdidebatten.

Men stadigvæk er Danske Kirkedage for mig en unik mulighed for hvert tredje år at mødes med andre kristne, der kan rykke lidt ved min egen opfattelse af kirken i Danmark.

UMULIGHEDER BLIVER TIL MULIGHEDER

Af Jakob Zakarias Larsen, kommunikationsmedarbejder og præst i FDF

DANSKE KIRKEDAGE: Det overrasker mig gang på gang. Og Danske Kirkedage 2010 bidrog til denne overraskelse og glædelig undren over alle de kirkelige organisationer, foreninger, forlag og andet, som jeg på trods af mit kirkelige engagement alligevel aldrig havde hørt om og aldrig ville høre om, hvis ikke jeg deltog her. Mulighedernes Marked er på mange måder umulighedernes marked, for hvordan kan så mange organisationer overleve? Det kan de fordi, der er så mange ildsjæle, der brænder for en sag og vil andre mennesker noget. Derfor bliver umuligheder til muligheder.

Kirkedage føles lidt som en familiefest, hvor man glædes over dem, der kommer, hilser på gamle og nye venner og undrer sig over, hvorfor nogle ikke dukkede op. Jeg indrømmer, at Danske Kirkedage 2010 for mig var lidt i retning af en lakmusprøve på om den kirkelige familiefest havde overlevet sig selv. Resultatet af lakmusprøven var positiv. Jeg synes

udbuddet af workshops, stemningen, den gode organisering og antallet af deltagere og besøgende i løbet af dagene vidner om, at kirkedagene ikke har overlevet sig selv.

Sigurd Barrett

Jeg husker Danske Kirkedage på et levende mulighedernes marked. Jeg husker en kirke stuvende fuld af børn, til hvem Sigurd Barrett fortæller bibelhistorier. Og så husker jeg foredraget af amerikaneren Shane Claiborne. Ikke fordi jeg teologisk eller kulturelt ligger på linje med ham, men hans autencitet, anarki og udlægning af evangeliet ruskede i mig og udfordrede mig.

For mig handler Danske Kirkedage om at knytte nye bånd, se hvordan andre eksperimenterer med måder at forkynde evangeliet på og så handler kirkedage om, at vi mødes, ikke fordi vi nødvendigvis er enige om alt, men fordi vi vil udfordre hinanden og os selv og fordi vi vil hinanden det bedste.

Sigurd Barretts "Snapper"

Hans Andersen
(med mikrofonen)
Fotos: Bent Dahl

FANGEKORET - FRA INDSAT TIL VÆRDSAT

Fangekoret bevægede med deres koncert på Danske Kirkedage og videreformidlede hvad det vil sige at leve på den anden side af fængelsmuren.

Interview med Hans Andersen, Fangekoret og Exit. Af Mia S. Jensen, studerende, 3K - Kristendom, Kultur og Kommunikation

DANSKE KIRKEDAGE SET FRA SCENEN: Fangekoret af indsatte og tidligere indsatte under ledelse af Louise Adrian var ved deres optræden på Danske Kirkedage i Viborg med til at bringe en god stemning og give deltagerne en god oplevelse af, hvad det vil sige at leve på den anden side af muren. Også korets medlemmer havde en rigtig god oplevelse. Hans Andersen, der selv synger med i koret, fortæller:

"Jeg fandt det meget inspirerende at synge med Fangekoret på Danske Kirkedage i Viborg. Vi er jo efterhånden blevet verdenskendte i Jylland, så vi har opbygget lidt "stjernenykker", og der skal en del til at imponere os. Alligevel må vi nok erkende, at rammerne i Viborg var meget imponerende, så de af os, der ikke allerede havde det førømtalte rockstjerne-syndrom, fik alle muligheder for at få poleret sit ego", fortæller Hans med et smil på læben.

For korets medlemmer var det en stor glæde at opleve stemningen og de positive tilbagemeldinger fra publikum.

"Det der gjorde det største indtryk på mig, var den hjertelighed og varme, der strømmede os i møde. Selvom de fleste af os nu er løsladt, har vi stadig printet i sindet, hvor barskt det er at sidde mange år i fængsel uden mulighed for selv at have stor indflydelse på sin tilværelse, og hvor man oftest bliver mødt med tvivl og mistro over for sine motiver, når man forsøger at skabe sig en "normal" tilværelse efter løsladelsen fra fængslet."

"Folk kan få lejlighed til at kigge ind bag facaden på de farlige forbrydere, og derved få afdramatiseret nogle af de fordomme der konstant opbygges af medierne"

Formålet med at deltage på Danske Kirkedage er klar for Hans, som fortæller: "Jeg mener, at Fangekoret ved et sådant arrangement frem for alt kan bidrage med, at folk kan få lejlighed til at kigge ind bag facaden på de "farlige forbrydere", og derved få afdramatiseret nogle af de fordomme, der konstant opbygges af medierne."

UDE OG HJEMME

DANSKE KIRKERS RÅD - REPRÆSENTERET UDE OG HJEMME

Af Mads Christoffersen, generalsekretær i Danske Kirkers Råd

Danske Kirkers Råd er repræsenteret i en række økumeniske sammenhænge både herhjemme og ude i verden.

Danske Kirkers Råd sidder med i Det Økumeniske Studieleget, i Folkekirkens mellemkirkelige Råds Europaarbejdsgruppe og Arbejdsgruppen om Kirkernes Verdensråd. Vi sidder også med i uddannelsesudvalget i den nye 3K-uddannelse, i Rådet for Folkekirkens Nødhjælp, i Kristent-Muslimsk Samtaleforum og i Danmarks Kirkelige Mediecenters bestyrelse.

Det er med til at styrke netværket og det økumeniske samarbejde blandt de kirkelige organisationer.

Her kan du læse om nogle af de steder, Danske Kirkers råd er med. Du kan også læse om det nordisk-baltiske samarbejde og om de nye Stiftsråd, de blev dannet i 2010. Danske Kirkers Råd er også med ved andre konferencer internationalt som f.eks. ved Global Christian Forum og konferencer om fred og forsoning.

KIRKERNES VERDENSRÅD

Af Anders Gadegaard, formand for Danske Kirkers Råd og medlem af Kirkernes Verdensråds eksekutivkomité

KIRKERNES VERDENSRÅD: Kirkernes Verdensråd (KV) består af ca. 350 ortodokse og protestantiske medlemskirker spredt over hele verden og er som sådan verdens største økumeniske fællesskab.

Fra Danmark er Folkekirken, Baptistkirken og Metodistkirken (gennem sin nordiske struktur) medlemmer. Hertil kommer en lang række kirkeråd og organisationer, som er associeret medlem af KV (det vil sige uden medlemmernes rettigheder og pligter, f.eks. stemmeret og kontingent, men med ret til at deltage i møder mv.) – heriblandt Danske Kirkers Råd. Den danske deltagelse i KV's arbejde koordineres af en arbejdsgruppe under Folkekirkens mellemkirkelige Råd, hvor vores generalsekretær har fast sæde. Jeg selv repræsenterer Folkekirken i KV's ledende organer (Centralkomité og Eksekutivkomité) og har gjort det siden 1998.

Sidste år fik KV ny generalsekretær, nordmanden Olav Fykse Tveit, med forhåbning om, at han vil være i stand til at skabe fornyet interesse for betydningen af det internationale kirkelige samarbejde.

Om mindre end tre år afholdes næste generalforsamling (oktober 2013 i Sydkorea), hvor det er hensigten at samle flere og bredere kirkelige strømninger end blot medlemsskaren. Altså et slags globalt "Kirkedage" efter tysk model med såvel de konfessionelle fællesskaber som de diakonale organisationer som aktive medspillere omkring en fælles dagsorden – og meget gerne også den del af kirken, der traditionelt har hørt hjemme i den såkaldte Lausannebevægelse samt pinsekirken og den Romersk-Katolske kirke, som KV i de seneste år har øget samarbejdet med i det, der er blevet kaldt Global Christian Forum.

Tema for stormødet er netop besluttet: "Livets Gud, led os til retfærdighed og fred" og antyder, at i centrum, står både det kirkelige fællesskab som et trosfællesskab (temaet er formuleret som en bøn) og engagementet i verdens sociale og politiske forhold (retfærdighed, fred og forsoning).

Jeg vil opfordre til, at vi også i Danske Kirkers Råd i de kommende par år finder vores måde at bidrage til processen frem mod "De globale Kirkedage 2013 i Sydkorea".

World Council
of Churches

INTERNATIONAL ØKUMENI

Ligesom Danske Kirkers Råd samler kirker i Danmark, er der tilsvarende internationale organer - på verdensplan med Kirkernes Verdensråd og i Europa med Konferencen for Europæiske Kirker (forkortes KEK). Danske kirkesamfund kan vælge at være med medlemmer i og Danske Kirkers Råd associeret medlem af KEK (dvs. har observatørstatus).

EUROPÆISK SAMARBEJDE I ET NYT ÅRTI

Af Rebekka Højmark Jensen, Folkekirkens mellemkirkelige Råd

KONFERENCEN FOR EUROPÆISKE KIRKER: Konferencen for Europæiske Kirker (KEK) gik med 2010 ind i et år med store udfordringer. En ny centralkomité skulle finde ben at stå på, samtidig med at der skete markante ændringer på persona-lefronten.

Dette har dog ikke forhindret det daglige arbejde i KEK i at køre videre. Det varetages for en stor del af KEKs kommissioner. I Kirkernes Kommission for Migranter i Europa (CCME) har man i 2010 haft europæisk fokus på migration, hvormed man har gjort politikere og kirkeledere opmærksomme på deres ansvar overfor de problemstillinger, migration fører med sig.

I Kommissionen for Kirke og Samfund (CSC) har EUs fattig-

domsår haft en fyldig plads. Meget engagement er lagt i at få politikere og embedsmænd i tale for at skærpe opmærksomheden på de aspekter ved fattigdom, som har indflydelse på menneskeværdet. Gennem året har CSC samarbejdet med de europæiske organisationer Eurodiaconia, Caritas Europe og COMECE om at påvirke EU-politikerne til at tage hånd om fattigdomsproblemet. Man har fremlagt en samling konkrete handlingsforslag baseret på kristne etiske overvejelser, som kan ses på <http://csc.ceceurope.org>.

Medlemskabet af KEK varetages i Danmark af Folkekirkens mellemkirkelige Råd, som har nedsat en arbejdsgruppe til at koordinere indsatsen i forhold til de europæiske organisationer, folkekirken er medlem af. Danske Kirkers Råd er repræsenteret i arbejdsgruppen og har observatørstatus i KEK.

DET NORDISK-BALTISKE SAMARBEJDE

Af Ørnulf Stein, generalsekretær i Norges Kristne Råd

NORDISK-BALTISKT SAMARBEJDE: Sekretariatet for Danske Kirkers Råd deltager hvert år i mødet med de økumeniske sekretariater i det nordisk-baltiske område. Mødet er af højeste prioritet landene imellem – og med god grund. Det er inspirerende at mødes med kolleger og dele erfaringer og visioner for det økumeniske arbejde. I 2010 var Norge vært for mødet. Generalsekretær for Norges Kristne Råd fortæller:

Det gjør godt å se lyset og varmen i øynene til en kollega

Det er en av de gode grunnene til at vi møtes til Nordisk-baltisk sekretær-møte en gang i året. Det mangler ikke på kommunikasjonsmidler og muligheter mellom oss, men ikke noe kan erstatte det personlige møtet. Det gir faglig oppdatering og ikke minst utvider og utvikler det gode sosiale relasjoner mellom oss. Det er bærende for den økumeniske bevegelse at mennesker som representerer ulike kirkelige tradisjoner møtes og arbeider både med det som forener, og det som potensielt kan være vanskelig. Motstanden som ligger i andre oppfatninger enn ens egne kan bidra både til foredling av egne synspunkter og til nødvendige endringer eller justeringer.

Fader Heikki (t.h.) fra Finland i dialog med Misha fra Sverige.

Hva gjør vi?

Å komme sammen slik som vi gjør en gang i året gir oss anledning til å dele hverdagserfaringer. Mye kan være godt gjenkjennelig, som forholdet mellom små og store kirker i landene våre, men mye kan også oppleves som svært forskjellig, eksempelvis kirkeordninger – selv innenfor de nordiske folkekirker. Vi tar for oss tema av felles interesse. Økende migrasjon gir utfordringer i forhold til kirkenes rolle som pådrivere for en mer menneskeverdig asyl- og innvandringspolitikk. Og hva slags utfordringer følger av det i økende grad å bli flerreligiøse og flerkulturelle samfunn? Hvordan møter vi andre levende religioner som kommer oss nærmere innpå livet, og hva gjør de mange innvandrere menighetene med vår egen kirkeforståelse?

Store og små kirker

De nordisk-baltiske sekretærmøtene holder store og små kirkene fast i det faktum at vi utgjør et større fellesskap. Vi kommer sammen fra de lutherske kirkerne, Den Katolske Kirke, fra de ortodokse og fra de ulike frikirkene. Vi trenger stedene der hele bredden av kirkelige tradisjoner møtes. Møtene bidrar til det. De nasjonale økumeniske rådene kjenner et eget ansvar for dette. Kvaliteten i økumeniske relasjoner kjennetegnes også av at både de tallmessig store og små kirkene kan kjenne tilhørighet, lære av og utfordres av hverandre, at alle kjenner seg ivaretatt og at egen virkelighet er del av det store fellesskapet.

NYT KAN VÆRE GODT - STIFTERNE I DET ØKUMENISKE SAMARBEJDE

Danmarks ti folkekirkelige stifter er medlemmer i Danske Kirkers Råd. I 2010 blev der indført en ny struktur sådan at alle ti stifter fik etableret et stiftsråd. Hvad betyder det for Danske Kirkers Råd? Og for økumenien i folkekirkens stifter? Det har Hanna Broadbridge, formand for Folkekirkens mellemkirkelige Råd et bud på.

Af Hanna Broadbridge, formand for Folkekirkens mellemkirkelige Råd

FOLKEKIRKENS NYE STIFTSRÅD: Alle 10 stifter er med i Økumenisk Forum i Danske Kirkers Råd. I 2010 blev de nye stiftsråd etableret i hvert enkelt stift. Hanna Broadbridge skriver her om, hvad stiftsrådene er for en størrelse med perspektiv til det økumeniske samarbejde gennem Danske Kirkers Råd.

Den 1. april 2010 trak de nye stiftsråd i arbejdstøjet med nye beføjelser og nyt engagement - valgt eller indstillet således

at hvert provsti ville være repræsenteret i stiftsrådet. Samtidigt blev der også ryddet op i gamle udvalg og opgaver, da også økonomien blev lagt om og blandt andet var der nu muligheder for anderledes prioriteringer, takket være den nye stiftsskat, som alle menighedsråd er forpligtet på.

En af disse prioriteringer har været at søge at fremme mellemkirkelig forståelse og også mellemreligiøs forståelse helt ud i de lokale menighedsråd og menigheder. Ønsket er at blive lokale og globale på samme tid.

Det er klart for enhver, der bare følger lidt med i nyhedsstrømmen, at verden har ændret sig, og at vi er nødt til at være mere vidende og åbne overfor det, der sker i verden og overfor den verden som er kommet til Danmark. Vi kan ikke længere være et land der bare 'hygger sig i smug'. Som vi gerne vil behandles ude i verden, bør vi også behandle den verden der er hos os, lovmæssigt, trosmæssigt, frihedsmæssigt. Det kan kræve ændringer i vores egne forhold. Her kommer både Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Danske Kirkers Råd på banen og kan arbejde sammen om at finde gode løsninger på disse problemer, både når de er opstået og måske endda tage nogle af dem i opløbet.

Derfor er det første, der kræves, viden og indsigt, åbenhed og imødekommenhed, respekt og tolerance. Dernæst må vi alle være med til at tage initiativer nationalt og lokalt til at få gjort noget ved problemerne eller mulighederne.

Den forpligtelse hviler på os alle - som mennesker og som kristne, som rådsmedlem i et menighedsråd, et stiftsråd, eller som medlemmer af Danske Kirkers Råd.

Lad os tage overskriften til dette indlæg alvorligt og inden årets udgang omformulere det til, at det nye er blevet godt, takket være en ihærdig indsats, nysgerrighed og åbenhed spredt ud over hele Danmark og med mange personer involveret i opgaven.

EN NY UDDANNELSE TIL DANSK KIRKELIV

Af Linda Rönnow, studerende ved 3K-uddannelsen - Kristendom, Kultur og Kommunikation

3K - KRISTENDOM, KULTUR OG KOMMUNIKATION: I 2010 åbnede 3K-uddannelsen dørene for det første hold studerende. Med fokus på kristendom, kultur og kommunikation bliver de studerende klædt på til at arbejde i organisationer og kirker. Uddannelsen er akonfessionel, men de studerende kommer fra en bred vifte af kirker. Danske Kirkes Råd er repræsenteret i uddannelsesudvalget og er derfor med til at præge uddannelsen.

Linda Rönnow har talt med uddannelseskoordinator Ruth Bjerrum om betydningen af den nye uddannelse. Ruth Bjerrum er ikke i tvivl. 3K-uddannelsen er noget af det vigtigste, der er sket i dansk kirkeliv de seneste mange år. Men er det ikke lovlig store ord om en uddannelse, som de færreste har hørt om hverken i eller udenfor den kirkelige sammenhæng? Og hvad er 3K egentligt?

Ruth Bjerrum, der er uddannelseskoordinator for uddannelsen i København forklarer gerne, at 3K er en generalistuddannelse. Uddannelsen giver de studerende en solid faglig tilgang til emner, der generelt efterspørges på arbejdsmarkedet i dag – i kirken såvel som i den mere sekulære verden.

Første hold begyndte i september 2010. På holdet er der omkring 30 personer med folkekirkelig, sekulær og især (50%) frikirkelig baggrund. Den fordeling afspejler ikke helt det kirkelige landskab, men Ruth Bjerrum forklarer "Der er i frikirkerne traditionelt langt større fokus på kirkeledelse end der er i folkekirken. Dermed taler 3K, med sit store fokus på kommunikation og ledelse nok i høj grad til frikirkefolk".

Uddannelsen er dog ikke konfessionel og der er dermed ikke krav om at de studerende har et gudsforhold, og alle kristne,

muslimer og ateister kan søge ind. Konkret har det vist sig, at den blandede baggrund hos de studerende giver en stærk dynamik og åbenhed på holdet. "Det udfordrer alle – både de studerende og undervisererne", forklarer Ruth Bjerrum. Dels lærer man om hinanden, dels får man sat sin egen position i perspektiv og uddannelsen får karakter af en fælles rejse.

3K er et meget kvalificeret bud på at styrke økumenien i Danmark. Håbet er, at de studerende i deres studiefællesskab går ud på arbejdsmarkedet med et netværk, som kan være med til at danne broer mellem de forskellige kirkesamfund. Uddannelsen har også et mål om, at de studerende med deres bagage af reel faglighed vil kunne deltage i den offentlige debat og den dialog, der foregår omkring kultur og religion.

Danske Kirkes Råd er repræsenteret i uddannelsesudvalget for 3K. Hvorfor har man fra uddannelsens side ment, at det er vigtigt? Ruth Bjerrum forklarer: "Danske Kirkes Råds deltagelse i uddannelsesudvalget er meget værdifuldt. Danske Kirkes Råd repræsenterer med sit store netværk i høj grad mulige arbejdsgivere for de studerende, og vi ønsker naturligvis ikke at uddanne til arbejdsløshed. Derfor er det også yderst værdifuldt at høre, hvad der efterspørges fra Danske Kirkes Råds medlemmer. På den måde kan vi tilrettelægge undervisningen i forhold til, hvad der er behov for".

Hver dag på 3K betyder nye relationer og ny viden for de studerende, også om deres medstuderende og om dem selv. Det giver en solid base for økumeniske tiltag. Som Ruth Bjerrum siger: "At være kirke og økumenisk handler om at skabe relationer. Vi skal ikke være ens, men sammen i forskellighed. Det understøtter 3K forhåbentligt".

KRISTENDOM, KULTUR OG KOMMUNIKATION

3K er en professionsbacheloruddannelse med fokus på kristendom, kultur og kommunikation. Uddannelsen varer fire år, og er en vekslen mellem undervisning og praktik. Den studerende får færdigheder i at undervise, inspirere, iværksætte og lede projekter i forbindelse med kristendoms- og kulturformidling. Det kan være i kirkeligt arbejde – indenfor folkekirken, frikirker eller kirkelige organisationer. Der kan også være tale om ikke-kirkelige arbejdsområder, fx i forbindelse med integrationsprojekter i kommuner, som kræver kendskab til dansk kultur og kristendom.

DEN HISTORISKE ØKUMENI OG DET NYE GLOBALE KRISTNE FORUM

Global Christian Forum er et relativt nyt økumenisk netværk, som når ud til en række kirkesamfund, der historisk set ikke har været engageret i den økumeniske bevægelse gennem f.eks. Kirkernes Verdensråd. Danske Kirkers Råd var med til en møde i Finland.

Af Mads Christoffersen, generalsekretær i Danske Kirkers Råd

GLOBAL CHRISTIAN FORUM: Ærkebiskopper, præster og ledere fra økumeniske organisationer var samlet i Finland til et regionalt møde i regi af Global Christian Forum i september måned. Fra Danmark deltog Oberst Michael Marvell fra Frikirkeforum og jeg fra Danske Kirkers Råd.

Global Christian Forum er et relativt nyt økumenisk netværk, hvis formål er at skabe et rum for kristne til at mødes, dele deres personlige fortællinger og fortælle om forholdet mellem kirker i deres hjemlande. Ideen er at være et fællesskab for mange forskellige kirkeretninger uden en egentlig struktureret organisation. Således fungerer fællesskabet ikke som et alternativ til Kirkernes Verdensråd, men som et supplement i den økumeniske bevægelse. En række af de kirker, der er repræsenteret på mødet i Global Christian Forum er ikke med i Kirkernes Verdensråd, men ønsker at mødes med andre kirkesamfund på andre måder.

Mødet i Finland vidnede om stor vilje til at se hinanden i lyset af Kristus og ikke først og fremmest i lyset af dogmatiske og historiske forskelle. De vanskeligheder, der kom frem af dogmatisk eller af mere kirkepolitisk karakter medførte en række gode samtaler i mindre grupper. Her var der enighed

om at styrke de økumeniske relationer både på leder- og på græsrodsniveau. Formen på mødet virkede inspirerende for deltagerne. Der blev givet udtryk for, at man også i sin egen hjemlige sammenhæng ønskede en mere fri form som supplement til de mere formelle strukturer, der også præger det økumeniske arbejde nationalt.

“Global Christian Forum er et befriende og berigende supplement i det internationale økumeniske arbejde og kan styrke relationerne mellem kirker, der traditionelt har haft vanskeligt ved at indgå i et tæt økumenisk samarbejde.”

Global Christian Forum er et befriende og berigende supplement i det internationale økumeniske arbejde og kan styrke relationerne mellem kirker, der traditionelt har haft vanskeligt ved at indgå i et tæt økumenisk samarbejde. Ikke bare på mødet i Finland, men også globalt ønsker man i regi af Global Christian Forum at fortsætte med en løs struktur. Tanken er, at dette frie samarbejde kan være med til at vidne om vores fælles tro som eksempel på kirkens enhed. Næste globale møde i Global Christian Forum afholdes i efteråret 2011 i Indonesien.

HÅB ELLER HÅBLØSHED I KOREA?

I november blev en international konference om fred og forsoning afholdt i Sydkorea. Mads Christoffersen deltog fra Danske Kirkers Råd.

Af Mads Christoffersen, generalsekretær i Danske Kirkers Råd

HÅB ELLER HÅBLØSHED: I november blev en international konference om fred og forsoning afholdt i Sydkorea. Jeg deltog på vegne af Danske Kirkers Råd. På kun en uge blev der holdt 80 foredrag fra hele verden og holdt mere end 15 gudstjenester i bøn for fred og forsoning – ikke mindst på den koreanske halvø. Værterne var York St. John's Universitet i England og den lokale Young Nak Church i Sydkorea. Kirken havde med 200 frivillige og 50 ansatte og med kirkens egen kollekt forberedt konferencen til detaljen og dækket rejse og ophold for alle deltagere.

På grænsen hvor der aldrig er sluttet fred

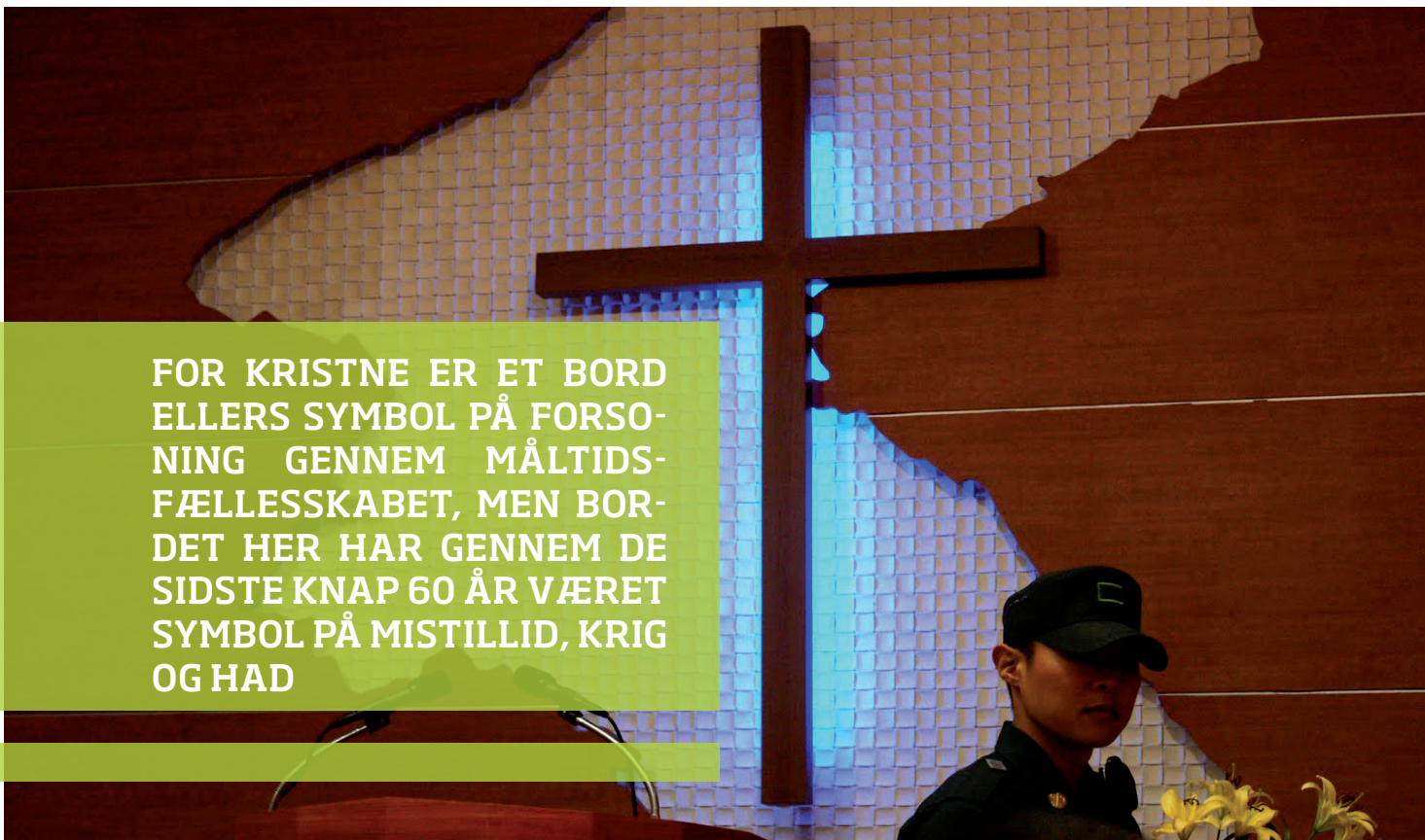
Det var lærerigt at høre de mange fortællinger fra f.eks. Nordirland, Indien, eks-Jugoslavien og Sydafrika. Med deltagere fra hele verden var mangfoldigheden enorm. Der var tid til at lytte til hinanden og drøfte de mange elementer af et hvert arbejde med fred og forsoning.

Håbløshedens kulde fik vi at mærke, da vi helt usædvanligt efter aftale med det koreanske militær besøgte demarkationslinjen på 38. breddegrad. Den kolde krig er stadig kold på

38. breddegrad. Med få meters mellemrum står vagttårnene på hver sin side af grænsen. Midt imellem dem ligger det lille blå hus, hvor igennem grænsen går mellem de to lande. Her stod vi så - kristne fra 6 kontinenter og 50 forskellige lande inde i det lille blå hus - rundt om det historiske bord, hvor politiske ledere gennem tiden har siddet over for hinanden - nordkoreanerne på den ene side af bordet i Nordkorea og sydkoreanerne på den anden side af bordet i Sydkorea. Grænsen går midt gennem bordet. For kristne er et bord ellers symbol på forsoning gennem måltidsfællesskabet, men bordet her har gennem de sidste knap 60 år været symbol på mistillid, krig og had.

Håb på trods

Men konferencen var præget af håb. Med granater, der faldt ned over øen Yeonpyeong kun en uge efter konferencen og en frygt for at den kolde krig mellem Nord- og Sydkorea skal blive varm, er vi alle forpligtet til at bede for fred og forsoning på den koreanske halvø og andre steder verden over, hvor folk stadig er splittede.

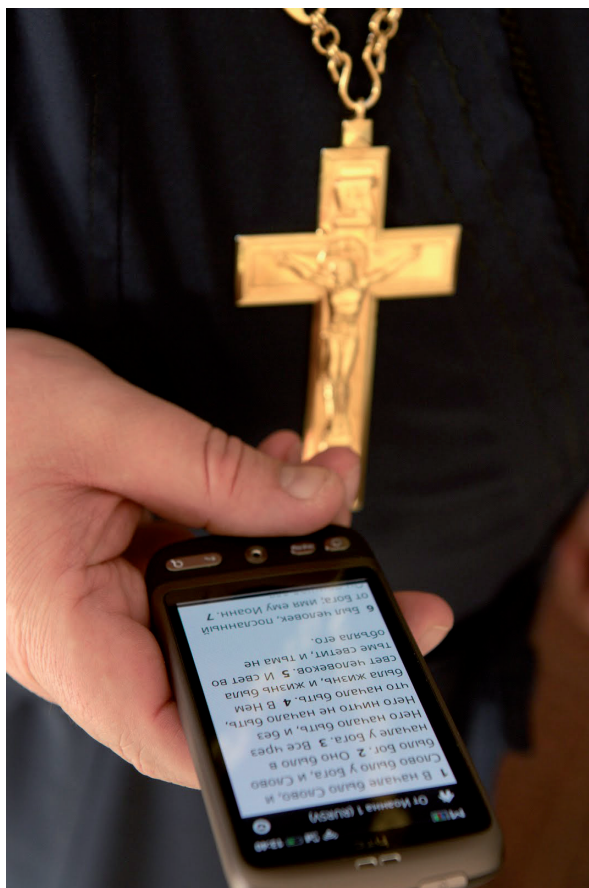

**FOR KRISTNE ER ET BORD
ELLERS SYMBOL PÅ FORSONING
GENNEM MÅLTIDS-
FÆLLESSKABET, MEN BORDET
HER HAR GENNEM DE
SIDSTE KNAK 60 ÅR VÆRET
SYMBOL PÅ MISTILLID, KRIG
OG HAD**

SYRISK KATOLSK, ASSYRISK ORTODOKS, SYRISK ORTODOKS ELLER ASSYRISK KATOLSK?

Teologistuderende Sarah Lodberg var en af tre studerende, der i 2010 fik støtte af Det Økumeniske Studieleget. Her skriver hun om hvordan det præger hendes økumeniske studier at være i et land, hvor der er 18 forskellige trossamfund samlet i et af mindste lande.

DET ØKUMENISKE STUDIELEGAT: Libanon fylder rundt regnet en fjerdedel af Danmarks areal og er dermed et af verdens mindste lande, men kan alligevel bryste sig af at have 18 officielle trossamfund. Derfor er Libanon lige præcis stedet, hvis man er interesseret i økumeniske studier af kirkerne i Mellemøsten, islam og religionsteologi generelt, da de inter-religiøse forhold spiller en helt særlig rolle her.

Near East School of Theology, Beirut

Med Det Økumeniske Studielegat i ryggen har jeg nu min daglige gang på Near East School of Theology (NEST), der er et økumenisk præsteseminar beliggende i det charmerende universitetskvarter Hamra, i Beirut. NEST tilbyder, ud over almindelig kerneteologisk undervisning i bibelske studier og sprog, kirkehistorie, dogmatik og praktisk teologi også forløbet Studies in the Middle East henvendt til internationale teologistuderende, der ønsker at fordybe sig i økumeniske og religionsteologiske emner i en mellemøstlig kontekst.

Syrisk ortodoks, assyrisk katolsk, syrisk katolsk eller assyrisk ortodoks?

Fagene jeg følger er Contemporary Eastern Churches og Islam in the Modern World. Vi er på mange ekskursioner og det er helt utroligt, hvad det betyder at komme ud og møde lige præcis det kirkesamfund eller den person, vi netop har læst om.

Ansigt på økumenien

Det er enormt inspirerende at få sat ansigter på økumenien. På den måde bliver det nemmere at huske, om der nu er tale om syrisk ortodoks, assyrisk katolsk, syrisk katolsk eller assyrisk ortodoks for nu bare at nævne et lille eksempel på muligheder for forvirring!

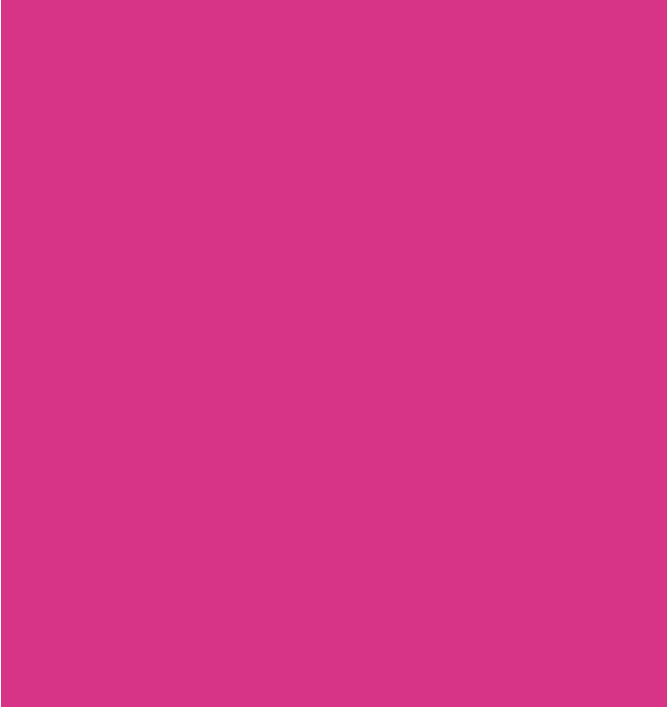
Oh nej, det er ikke lige meget hvad der er hvad og hvem. Set med danske øjne virker det hele unødigt indviklet med alle de forskellige retninger. Men det spændende er, at det man som dansk teologistuderende læser om i kirkehistorie som resultater af de gamle konciler, er stadig den levende kristendom her. Samtidig er en økumenisk forståelse afgørende for den større forståelse af kristne og muslimers samspil – og nogle gange mangel på samme – og dermed forståelsen af situationen i hele Mellemøsten generelt.

DET ØKUMENISKE STUDIELEGAT

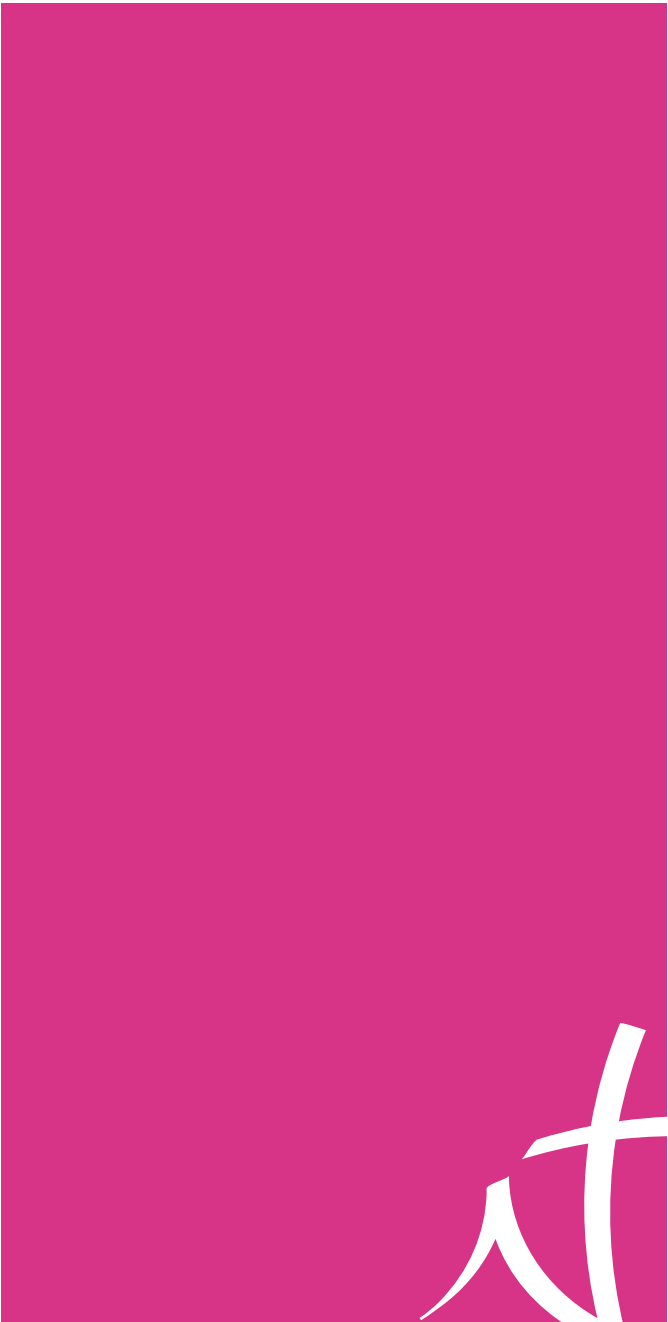
Grib chancen, rejs ud og lær om andre kirker! Det Økumeniske Studielegat kan søges af alle, der ønsker at dygtiggøre sig inden for andre kirkelige traditioner end sin egen med henblik på at drage nytte af sin viden og erfaring i sin hjemlige kirkelige sammenhæng.

Det Økumeniske Studielegat uddeler legatportioner på op til 25.000 kr. Legatet har deadline næste gang d. 1. marts 2012.

Læs mere på www.danskekirkestraad.dk

ÅRSREGNSKAB

Danske Kirkers Råd

Årsregnskab 2010

CVR-nr. 18724413

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors erklæring	3
Resultatopgørelse 1. januar 2010 - 31. december 2010	4
Aktiver pr. 31. december 2010	5
Passiver pr. 31. december 2010	5
Noter 1. januar 2010 - 31. december 2010	6

Ledelsespåtegning

Ledelsen aflægger hermed årsrapport for perioden 1. januar 2010 - 31. december 2010 for Danske Kirkers Råd.

- Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.
- Årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Årsrapporten indstilles til årsmødet godkendelse.

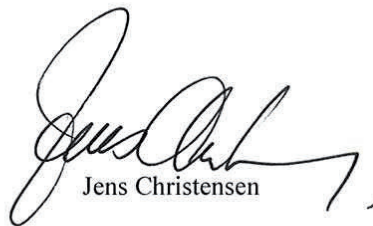
København, den

Anders Gadegaard (formand)

Mads Christoffersen (generalsekretær)

Jens Christensen

Peter Götz

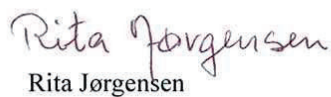
Erling Tiedemann

Peter Fischer-Møller

Ann Skov Sørensen

Rita Jørgensen

Årsregnskabet er godkendt på Danske Kirkers Råds årsmøde

København, den

dirigent

Den uafhængige revisors erklæring

Vi har revideret årsregnskabet for Danske Kirkers Råd for regnskabsåret 1. januar 2010 – 31. december 2010, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabsloven. Revisionen har ikke omfattet budgettallene.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandards. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for organisations udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af organisations interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Supplerende oplysninger vedrørende andre forhold

Tips og lotto

Revisionen er foretaget i overensstemmelse med bekendtgørelse af 5. maj 2000 § 5 stk. 3

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i § 3 stk. 1 og 2
Tilskuddet er anvendt i tilskudsåret
Tilskuddet er brugt til formålet
Tilskudsmidlerne er anvendt sparsommeligt

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse og at det giver et retvisende billede af organisationens aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultat.

Roskilde, den

MER REVISION

Merete Jacobsen
registreret revisor DREFO

Resultatopgørelse 1. januar 2010 - 31. december 2010

			Budget	
	Note	2010	2010	2009
Indtægter				
Medlemsbidrag	1	987.138	1.008.622	985.287
Gaver	2	53.590	35.000	51.749
Kollekter		24.990	25.000	24.720
Tips og Lotto		77.499	75.000	74.865
Andre fonde og legater		10.000	0	0
Migrantgruppen		63.320	100.000	355.335
Klimagruppen		39.322	0	0
Ole Kirks Fond (studielegat)		20.000	0	20.000
Danske kirkedage, administrationsbidrag		30.000	30.000	30.000
Renteindtægter		34.343	12.000	41.097
Salg af bøger m.v.		3.244	500	795
Diverse		7.700	10.000	11.607
Overført hensatte midler	3	120.196	69.000	105.495
Indtægter i alt		1.471.342	1.365.122	1.700.950
Udgifter				
Lønninger	4	775.351	837.133	853.579
Rejser		14.467	15.000	10.198
Repræsentation		6.548	0	4.518
Lokaler		126.561	130.000	126.080
Øvrige sekretariatsomkostninger	5	146.056	135.000	161.813
Information	6	23.610	25.000	21.084
Møder		87.128	70.000	64.916
Migrantgruppen		64.746	100.000	378.899
Klimagruppen		51.205	0	0
Økumenisk studielegat		39.064	0	25.000
Børnehjælpskonto		20.550	0	0
Projekt - Bossey	7	0	0	-460
Uforudsete udgifter		12.174	30.000	0
Hensættelser	8	80.250	0	34.181
Udgifter i alt		1.447.710	1.342.133	1.679.808
Årets resultat		23.632	22.989	21.142

Aktiver pr. 31. december 2010

	Note	2010	2009
Deposita		18.342	18.342
Diverse tilgodehavender		1.094	172.369
Tilgode Areopagos (vedr. Økumenisk Studiefond)		250.000	250.000
Periodiseringer		8.540	0
Likvide beholdninger	9	554.062	603.642
Aktiver i alt		<u>832.038</u>	<u>1.044.353</u>

Passiver pr. 31. december 2010

	Note	2010	2009
Egenkapital	10		
Egenkapital		161.738	138.108
Egenkapital i alt		<u>161.738</u>	<u>138.108</u>
Fremført til næste år			
Hensættelser	11	409.181	429.127
Mellemregning Danske Kirkedage	12	95.292	201.011
		<u>504.473</u>	<u>630.138</u>
Gæld			
Skyldige skatter		21.009	38.192
Feriepengeforpligtelse		114.969	114.969
Skyldigt revisorhonorar		13.750	13.000
Andre skyldige omkostninger		16.099	109.946
		<u>165.827</u>	<u>276.107</u>
Passiver i alt		<u>832.038</u>	<u>1.044.353</u>

Noter 1. januar 2010 - 31. december 2010

1 Medlemsbidrag	Budget	
	2010	2009
Alpha Danmark	2.132	2.030
Apostolsk Kirke Danmark	13.700	13.700
Assisikredsen	2.600	2.600
Baptisternes Børne- og Ungdomsforbund	2.000	2.000
Baptistiernes kvindekreds	5.100	5.100
Baptistkirken Danmark	34.700	34.700
Bibelselskabet	22.700	0
Brødremenigheden	1.400	1.400
Church of Love	533	500
Danmarks kirkelige mediecenter	6.395	0
Danmarks Krist. Gymnasiastbevægelse	2.300	0
Danmission	10.658	20.300
Danmarks Unge Katolikker	3.200	3.200
Danmarks Økumeniske Kvindekomite	2.238	2.132
Danmarks Økumeniske Kvindekomite 09	2.132	0
Dansk Oase	6.927	6.598
De Grønne Pigespejdere	5.330	17.400
Den Anglikanske Kirke	2.600	2.600
Den Koptisk-Ortodokse Kirke	1.400	1.400
Den Reformerte Synode	3.780	3.600
Den Romersk-Katolske Kirke	78.866	71.050
Det Danske Bibelselskab	0	22.700
Det Danske Missionsforbund	18.600	18.600
Det Økumeniske Center	0	5.900
Dialogcentret	2.400	2.400
Frikirkenet	0	2.000
FDF	24.518	27.000
Folkekirkens Mellemkirkelige Råd	435.000	426.300
Folkekirkens Nødhjælp	53.288	50.750
Folkekirke og religionsmøde	0	2.300
Frelsens Hær	14.000	14.000
Herlev fælleskirkelige udvalg	1.066	1.015
IKON-Danmark	2.400	2.400
International Church of Copenhagen	2.700	0
KFUM og KFUK i Danmark	16.000	10.000
KFUM's sociale arbejde	5.300	5.300
KFUM-spejderne i Danmark	27.710	27.000
Kirkefondet	6.929	17.400

Kirkeligt Centrum	1.300	1.300
Kirkernes Integrations Tjeneste	5.700	5.700
Malteserrådet	1.279	1.216
Markens Liljer	533	508
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Haderslev	5.700	5.700
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Helsingør	10.200	10.200
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, København	8.000	8.000
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Lolland-Falster	5.400	5.400
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Ribe	5.000	5.700
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Roskilde	8.900	8.900
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Viborg	8.300	8.300
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Ålborg	10.200	10.200
Mellemkirkeligt Stiftsudvalg, Århus	7.400	7.400
Metodistkirken i Danmark	25.200	25.200
Metodistkirkens Kvindeforbund	0	2.844
Mission Afrika	10.800	0
Ortodokse Kirke	1.200	1.200
Pinsekirken i Danmark	14.000	14.000
Samvirkens Menighedsplejer	2.000	0
Stiftsrådet på Fyn	8.000	8.000
Studentermenigheden Århus	3.091	2.944
Sudanmissionen	0	10.800
Svenska Gustafskyrkan	1.400	1.400
Tværkulturelt center	533	500
Vor Frue Kirke København	12.500	10.500
YFC	3.000	3.000
Økumenisk Tid	5.900	0
Økumenisk Ungdom	1.000	1.000
	<u>987.138</u>	<u>1.008.622</u>
		<u>985.287</u>

	Budget		
2 Gaver	2010	2010	2009
Faste givere	44.290		39.628
Medlemskredsen	9.300		12.121
	<u>53.590</u>	<u>35.000</u>	<u>51.749</u>

	Budget		
3 Overført hensatte midler	2010	2010	2009
Økumenisk Studiefond	19.064		25.000
Lønudligningsmidler	68.700	69.000	65.000
Grøn kirke	11.882		0
Børnehjælpskonto	20.550		15.495
	<u>120.196</u>	<u>69.000</u>	<u>105.495</u>

4 Lønninger	Budget		
	2010	2010	2009
Lønninger	794.847		769.889
Regulering feriepengeforpligtelse	0		45.000
Refusion løntilskud og sygedagpenge	-257.649		-161.892
Pensioner og sociale bidrag	167.236		124.669
Kursusudgifter og bøger	40.845		53.511
Transportudgifter, frivillige medarbejdere	20.288		15.764
Personaleomkostninger	9.784		6.638
	<u>775.351</u>	<u>837.133</u>	<u>853.579</u>

5 Øvrige sekretariatsomkostninger	Budget		
	2010	2010	2009
Kontorartikler og tryksager	15.749		6.429
Kopimaskine	11.801		10.178
EDB-udgifter	26.826		39.788
Småanskaffelser	5.572		50
Telefon	17.928		26.209
Porto og gebyrer	23.555		15.868
Revisorhonorar	15.750		13.000
Advokathonorar	0		1.163
Forsikringer	10.545		14.138
Faglitteratur	3.416		7.183
Kontingenter	4.245		2.200
Renteudgifter	1.303		3.849
Løngebyrer	0		1.616
Ophævnning af tidligere hensættelser	0		11.195
Diverse	9.366		8.947
	<u>146.056</u>	<u>135.000</u>	<u>161.813</u>

6 Information	Budget		
	2010	2010	2009
Hjemmeside	5.250		0
Informations- og nyhedsbrev	5.000		12.013
Annoncer	13.360		9.071
	<u>23.610</u>	<u>25.000</u>	<u>21.084</u>

7 Projekt - Bossey	Budget		
	2010	2010	2009
Indtægter	0		-104.465
Udgifter	0		104.005
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-460</u>

8 Hensættelser	Budget		
	2010	2010	2009
Økumenisk Studiefond	22.250		17.250
Lønudligningsfond	58.000		0
Grøn kirke	0		16.931
	<u>80.250</u>	<u>0</u>	<u>34.181</u>

9 Likvide beholdninger	2010	2009
Kassebeholdning	3.554	2.764
DB 6055710	6.137	3.094
Andelskassen Oikos 892 000 2464	306.194	52.490
Andelskassen Oikos 892 970 2388	25.803	26.710
Andelskassen Oikos 324 003 101	253	3.026
Andelskassen Oikos 65003101	<u>212.121</u>	<u>515.558</u>
	<u>554.062</u>	<u>603.642</u>

10 Egenkapital	2010	2009
Egenkapital primo	138.108	116.966
Overført af årets resultat	<u>23.632</u>	<u>21.142</u>
Egenkapital i alt	<u>161.738</u>	<u>138.108</u>

11 Hensættelser

<i>Økumenisk studielegat</i>	2010	2009
Hensat primo	283.825	266.575
Renter overført til studiefond	22.250	22.250
Udbetalte legatportioner	-19.064	-25.000
Bidrag fra Ole Kirks Fond	20.000	20.000
	<u>307.011</u>	<u>283.825</u>

<i>Lønudligningsmidler</i>	2010	2009
Hensat primo	68.700	133.700
Anvendt af hensættelse	-68.700	-65.000
Hensat i året	58.000	0
	<u>58.000</u>	<u>68.700</u>

<i>Grøn kirke</i>	2010	2009
Hensat primo	52.252	35.321
Anvendt af hensættelse	-11.882	0
Hensat i året	0	16.931
	<u>40.370</u>	<u>52.252</u>

<i>Projektgruppe om menneskerettigheder</i>	2010	2009
Hensat primo	3.800	3.800
Hensat i året	0	0
	<u>3.800</u>	<u>3.800</u>

<i>Børnehjælpskonto</i>	2010	2009
Hensat primo	20.550	36.045
Anvendt af hensættelse	-20.550	-15.495
Hensat i året	0	0
	<u>0</u>	<u>20.550</u>

Hensættelser i alt	<u>409.181</u>	<u>429.127</u>
---------------------------	----------------	----------------

12 Projekt - Danske kirkedage

	2010	2009
Primo	201.011	290.858
Kontingentindtægter	110.000	92.526
Renteindtægter	0	4.045
Udgifter	-215.719	-186.418
	<u>95.292</u>	<u>201.011</u>

